

SAVON KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ

ARVIOINTIKERTOMUS 2022

**SAK
KY.FI**

1. Johdanto	2
2. Puheenjohtajan katsaus.....	5
3. Tarkastuslautakunnan toiminta 2022.....	7
3.1. Tehtävät ja arviointisuunnitelma	7
3.2. Kokoonpano.....	8
3.3. Tilintarkastaja.....	8
3.4. Työskentely.....	9
3.5. Arvio tilinpäätöksen laadusta, luotettavuudesta ja kehittämistarpeesta	10
4. Kuntayhtymän sitovien taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen.....	11
4.1. Kuntayhtymän talousarvion toteutuminen	12
4.2. Tulokortin tavoitteiden toteutuminen.....	14
4.3. Kuntakonsernin toiminta ja talous.....	15
5. Kuntayhtymän organisaatio ja strategisten tavoitteiden toteutuminen	16
5.1. Omistajaohjaus	16
5.2. Kestävä kehitys ja ympäristövastuu	17
5.3. Kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen.....	19
5.4. Taloudellinen kehitys	20
5.5. Strategisten tavoitteiden toteutumisen arviointi	21
5.5.1. Muuttuva toimintaympäristö.....	22
5.5.2. Perustehtävä, visio ja arvo	23
5.5.3. palvelulupaukset	23
5.5.4. Strategiset toimenpiteet.....	24
5.6. Kuntayhtymän hanketoiminta	24
6. Tulosalueiden tavoitteiden toteutuminen	25
6.1. Kuntayhtymän johto.....	25
6.2. Oppimispalvelut	27
6.2.3. Yhteenvedo oppimispalveluihin tehdyistä arviointikäynneistä	34
6.3. Tukipalvelut	38
6.3.1. Yhteenvedot tukipalveluihin tehdyistä arviointikäynneistä	41
7. Henkilöstö	45
8. Opiskelijat	47
9. Vuoden 2021 arviointikertomuksen johdosta tehtyjen toimenpiteiden arviointi	49
10. Tarkastuslautakunnan esitys yhtymävaltuustolle	52
11. Allekirjoitukset.....	52
Liite 1	

1. Johdanto

Kuva 1. Savilahden kampuksen avajaiset

Tarkastuslautakunta arvioi vuosittain valtuuston asettamien, sitovien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista ja siten pyrkii osaltaan edistämään kuntayhtymän toimintaa. Toiminta on tuloksellista, kun se kuntayhtymän perustehtävän mukaisesti lisää nuorten ja aikuisten osaamista, vastaa alueen työelämän osaamistarpeisiin, kehittää alueen työelämää sekä edistää kansainvälistymistä, työllisyyttä, yrittäjyyttä ja hyvää elämää.

Valtionosuusrahoituksiin vaikuttavien tavoitelukujen osalta opiskelija- ja työelämäpalaute, opiskelijavuodet, työllistyminen valmistumisen jälkeen ja jatko-opinnot ilahduttavasti saavuttivat ja osin ylittivät asetetut tavoitteet. Keskeyttäneiden opiskelijoiden määrän vähentämisessä ei päästy tavoitteeseen, vaikka sen eteen on tehty jatkuvasti määrätietoisesti työtä.

Tavoitteet tutkintojen määrästä ja opiskelijapalautteen vastausaktiivisuudesta eivät toteutuneet. Henkilöstöä koskevista tavoitteista työolobarometri ylitti asetetut tavoitteet, mutta henkilöstön kehittämismenot jäivät alle tavoitteen.

Tarkastuslautakunta vertaili tuloskortteihin asetettujen mittareiden ja tavoitteiden toteutumista valtuustokauden 2020–2022 aikana. Tunnuslukujen kehitys on nähtävissä taulukossa 1.

Kuntayhtymän ja oppimispalvelujen tuloskorttien yhdistelmä v. 2020–2022

Näkökulmat	Mittarit	Tavoite ja toteuma							
		v. 2020		v. 2021		v. 2022			
		Tav.	Tot.	Tav.	Tot.	Alkuperäinen tavoite	Talousarvio-muutoksen jälkeen	Toteuma	
Talous	Toimintatuotot (M€, ulk.)	69,5	70,6	72,8	74,5	74,5	72,0	73,5	
	Tulos (M€)	-3,3	-0,3	-2,6	-0,5	-3,4	-6,0	-4,3	
Asiakas	Tutkintojen määrä	2750	2252	2650	2227	2 400	2 400	2 365	
	Opiskelijapalautte	4,0	4,3	4,0	4,0	4,0	4,0	4,1	
	Työelämäpalautte	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,1	
	Vetovoimaisuus yhteishaussa % *	41	43	42	45	43	43	45	
	Opiskelijavuodet	6171	5609	5800	6315	6000	6000	6535	
	Osaamispisteet	-	-	-	-	420000	420000	431376	
Prosessi	Keskeyttäminen (%)	6,2	6,6	6,2	8,0	6,2	6,2	6,7	
	Työllistyminen valmistuksen jälkeen (%)	70	82	70	82	70	70	89	
	Opiskelijapalautteen vastausaktiivisuus (%)	70	62	70	54	75	75	43	
	Jatko-opintoihin siirtyminen (%)	-	--	-	-	5	5	7	
	Työolobarometrin vastausaktiivisuus			72	74	72	72	81	
Henkilöstö	Työolobarometri	3,7	3,6	3,7	3,7	3,7	3,7	3,8	
	Terveysprosentti	-	-	-	-	82	82	85	
	Henkilöstön kehittämismenot/koulutus	2,8	1,3	2,8	1,4	2,6	2,6	2,4	
	Dokumentoidut kehityskeskustelut	91,5	97,1	91,5	92,8	-	-	-	

Taulukko 1. Kuntayhtymän tuloskortin vertailu valtuustokaudelta 2020–2022.

* mittarin arvo muodostuu ensisijaisten hakijoiden määrästä suhteessa Pohjois-Savon alueella perustutkintoa opiskelemaan tai lukiokoulutukseen hakeneiden määrään

Tarkastuslautakunta haluaa nostaa seuraavat asiat, jotka ovat tulleet esille arviointikäynneillä, kuulemisissa ja keskusteluissa:

- **Opiskelijapalautteiden keräämisen ja käsittelyn prosessi vaatii kehittämistä.**
- **Oppimisvalmiuksien laaja vaihtelu ja opiskelukuntoisuuden aleneminen. Opintojen suorittamiseen tuntuisi tarvittavan enemmän tukitoimia.**
- **Työelämässä oppimisjaksojen toteutus on kehittynyt hyvään suuntaan ja kehittämiskohteet TEO- jaksolla tunnustetaan.**
- **Henkilöstön rekrytointi on vaikeaa nyt ja haastavaa myös tulevaisuudessa. Haasteena on ammattitaitoisen ja pedagogisesti pätevän opetushenkilöstön saaminen eri opintoaloille.**
- **Henkilöstö pitää Savon koulutuskuntayhtymää hyvänä työyhteisönä, ja kuntayhtymällä on hyvät ja toimivat toimitilat.**
- **Henkilöstön työkuorma on lisääntynyt ja tehtäväkenttä laajentunut ja sirpaloitunut.**

Kaikki edellä mainitut nivoutuvat yhteen ja vaikuttavat toinen toisiinsa. Esimerkiksi henkilöstö kuormittuu ja opiskelijat turhautuvat opiskelijoiden tarpeiden ja vaatimusten kasvaessa, jos ei saada pätevää henkilöstöä. Jos kaikki edellä mainitut riskit realisoituvat, ylikuormittunut opetushenkilöstö ei jaksaa opettaa ja opiskelijoiden ongelmat lisääntyvät, eikä kuntayhtymä saavuta asetettuja tavoitteita.

Vuoden 2022 toimintasuunnitelmaan toiminnallisia tavoitteita oli tarkennettu ja tuloskortin mittaristoa uudistettu paremmin toiminnan tarpeisiin sopivaksi. Toteutumisesta on kirjattu tilinpäätöskirjaan ja niiden arviointi on ollut mahdollista.

Kerättävän tiedon laatua on arvioitu, tiedon keräämiseen on kehitetty järjestelmiä ja tiedolla johtamisen tavoitetta on organisoitu ja kehitetty. Kuntayhtymän toiminnanohjausjärjestelmänä toimiva intra otettiin käyttöön vuoden 2021 aikana ja prosessiohjeet ja -kuvaukset tuotiin IMS-järjestelmään ja linkitettiin intraan. Raportointityökalu RapSaa kehitettiin vuoden 2021 aikana ja se on otettu käyttöön vuoden 2022 alusta.

Strategiatyö on käynnissä ja on edennyt yhtymävaltuuston päätettäväksi kesäkuun 2023 kokoukseen. Valmistelua on tehty laajasti osallistamalla henkilöstöä, luottamushenkilöstöä ja sidosryhmiä. Strategisten tavoitteiden toteutumisen osalta on tärkeää, että uutta strategiaa laadittaessa arvioidaan strategisten tavoitteiden määrittelyä ja niille mittaavat mittarit.

2. Puheenjohtajan katsaus

Uusi tupa on uuden alkua. Muutaman vuoden suunnittelun jälkeen Pohjois-Savossa on nyt hyvät uudet ja modernit oppimistilat. Jos päättäjät vuosikymmenien takaa tulisivat tutustumaan uusiin tiloihin, suurin hämmästyks olisi varmaan entisajan luokkien puute. Maailma muuttuu ja koulutustavat sen myötä.

Vuoden aikana on tapahtunut jälleen paljon. Covid-19 pandemiasta on selvitty, mutta reilu vuosi sitten alkanut Ukrainan sota jatkuu edelleen. Suomi liittyi puolustusliitto Natoon. Tuoko Nato koulutukseen uutta virtaa, sen näemme tulevaisuudessa. Joidenkin ennusteiden mukaan elämä voisi aktivoitua Itä-Suomessa ja se hän olisi erittäin toivottavaa. Puolustuksenkin kannalta olisi erittäin tärkeää, että täällä olisi mahdollisimman paljon asutusta ja toimintaa.

Alkaa olla jo kohta kymmenen vuotta, kun alettiin puhua uudesta oppimisen tavasta, työpaikoilla toteutettava oppimisesta. Nyt se on jo käytäntöä. Tosin se vaatii vielä kehittämistä ja toimintatapojen tarkastelua. Työelämäjakso on vaativaa kaikille osapuolille opiskelijalle, työnantajalle ja oppilaitokselle. Kaikilla on omat odotuksensa ja ne vaativat edelleen kehittämistä. Kevään eduskuntavaalien jälkeen on esille tuotu ammatillisen koulutuksen korjaus- ja uudistamistarpeita. Esillä ovat olleet rahoitus, koulutustavat ja koulutusaika. Rahoitukseen saattaa tulla muutoksia. Toivottavasti positiiviseen suuntaan, koska Savon ammattiopistoon on enemmän tulijoita kuin nykyiset rahoituksen perusteet siihen antavat mahdollisuuden. Valtion taloudellisen tilanteen perusteella lisäraha saattaa olla kiven takana ja joudumme miettimään omia toimintatapojamme kuntayhtymässä, kuinka toiminta saadaan taloudellisesti hyvin toimivaksi.

Ammatilliseen koulutukseen liittyen puheet koulutuksen palauttamisesta oppilaitoksella toteutettavaksi tuntuu nyt aika kovalle Savon ammattiopiston kannalta. Koulutustapaa on jo monen vuoden ajan muutettu työelämän kanssa yhteistyössä työssäoppimisen suuntaan. Tässä ollaan hyvällä tiellä ja toimintatapa kehittyvä koko ajan. Jos koulutus palautettaisiin enemmän oppilaitoksilla toteutettavaksi, pitäisi kuntayhtymän jälleen investoida luokkatiloihin ja erityisesti työsaleihin.

Keskusteluissa ollut koulutusajan lyhentäminen mietityttää. Aloilla vieraillessa on tullut esille hyvin selvästi, että ensimmäinen vuosi tahtoo monella opiskelijalla mennä elämäntaitojen harjoitteluksi. Joillakin opiskelijoilla tulevaisuus on hyvinkin selvä ja opinnot hoituvat nopeasti ja valmistuminen toteutuu etuajassa. Nykyinen osaamisperusteinen opiskelutapa ei ainakaan ole hidaste työelämään pääsulle. Jos opintoaikaa lyhennetään, elämäntaitoja ja -hallintaa pitää opettaa sitten jo enemmän peruskoulussa.

Koulutuksen toiminnallisuuden näkökulmasta olen pohtinut, olisiko koulutusta mahdollista kehittää vielä enemmän opiskelijälähtöiseksi. Ääriesimerkkinä opiskelija, joka ei yksinkertaisesti halua opiskella mitään luokassa yleisistä opinnoista puhumattakaan. Voisiko hän suorittaa opinnot niin nopeasti kuin vain mahdollista suorittamalla haaveilemaansa työtehtävään liittyen käytännön työharjoituksia ja saada todistuksen osaamisestaan? Ennen muinoinhan sitä pidettiin yksivuotisia maamieskoulujakin, joissa opetettiin käytännön hommat.

Oppilaitos on yhteisö, jossa opitaan toimimaan yhdessä ja erikseen. Oppimispalveluissa tätä periaatetta on pyritty kehittämään. Opiskelijoille järjestetään yhteisiä tilaisuuksia heti opintojen alusta lähtien, henkilöstölle järjestetään yhteisiä tilaisuuksia ja molempia kannustetaan omatoimisestikin toimimaan yhdessä. Esimerkiksi kuntayhtymässä aloitettu vuosipäiväperinne on yksi hyvä tapa kehittää yhteisöllisyyttä. Yhteisöllisyys ja omanarvontunto ovat hyviä periaatteita, kun koulutetaan ylpeästi ammattilaisia.

Savon koulutuskuntayhtymä sai vuoden 2022 aikana monia tunnustuksia. Kuntayhtymässä on vuosia tehty määrätietoista ympäristötyötä. Työ palkittiin opetus- ja kulttuuriministeriön laatupalkinnon kunniamaininnalla kestävä kehityksen edistämisestä. Viime aikoina liikkuminen on herättänyt paljon keskustelua. Savon koulutuskuntayhtymä on tehnyt työtä liikkumisen eteen ja kuntayhtymä sai vuoden 2022 liikkuva oppilaitos palkinnon.

Taitaja2024 – yleisesti ammatillainen -tapahtuma on suuri mahdollisuus Savon koulutuskuntayhtymälle. Ammatillisen koulutuksen ja osaamisen suur tapahtuma järjestetään Kuopiossa 20.-23.5.2024. Ammattitaidon kilpailuissa kilpailee kansallisesti noin 500 ammatillista opiskelijaa noin 50 kilpailulajissa. Savon ammatitopisto on tapahtuman järjestämävastuussa ja sen Savilahden uusi kampus tarjoaa siihen loistavat puitteet sekä modernin ympäristön. Kuopioon odotetaan noin 50 000 vierailijaa seuraamaan Ammattitaidon SM-kilpailujen huippuosaamista useilta eri ammattialoilta. Taitaja2024 -tapahtumalla on erittäin suuri markkina-arvo ammatillisen koulutuksen merkityksen esilletuomisessa. Maakunnan yrityksillä on hyvä mahdollisuus nähdä koulutuksen laajuus ja taso. Tuleville opiskelijoille tapahtuma on erittäin hyvä mahdollisuus tutustua koulutusaloihin. Toivon onnistunutta tapahtumaa.

Kiitokset tarkastuslautakunnan jäsenille, kuntayhtymän johdolle, tarkastustoimintaan osallistuneille viranhaltijoille ja luottamushenkilöille hyvästä ja rakentavasta toiminnasta arviointityössä.

Antti Valta

Antti Valta

tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

Kuva 2. Tarkastuslautakunta. Kuvassa vasemmalta: Antti Koskinen, Antti Valta, Sirpa Hyttinen, Tiina Grönlund, Kati Sweeney, Veera Ursin ja Raija Keskimäinen

3. Tarkastuslautakunnan toiminta 2022

3.1. Tehtävät ja arviointisuunnitelma

Tarkastuslautakunnan tehtävistä säädetään Kuntalain (410/2015) 121 ja 125 pykälissä.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- Valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat.
- Arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.
- Arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää.
- Huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta.
- Valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.
- Valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

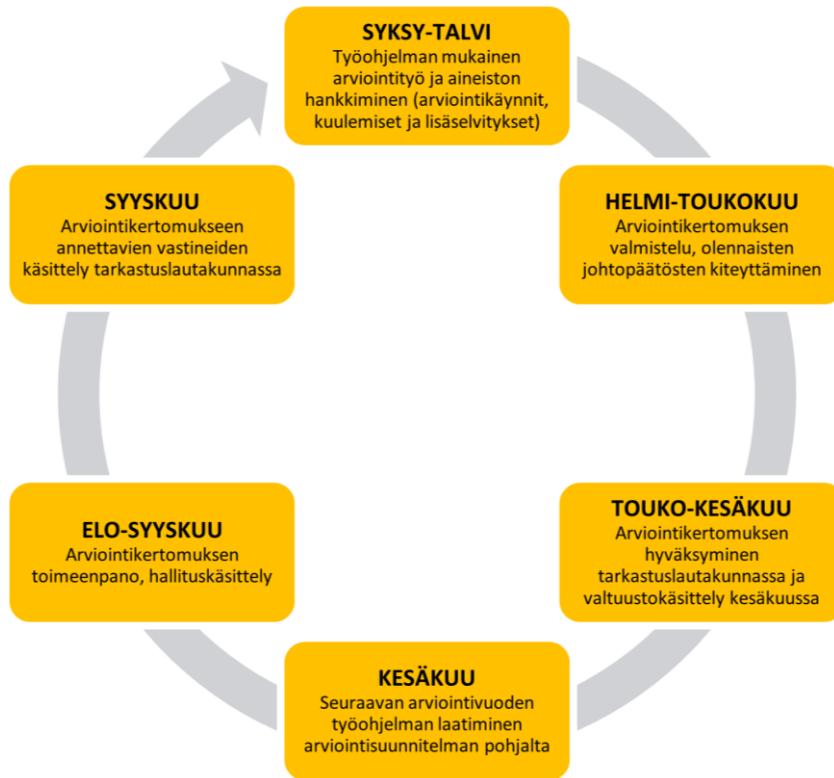
Tarkastuslautakunnan arviointitoimintaan kuuluu myös kuntayhtymän toiminnan, toimintatapojen ja palvelujen järjestämisen tuloksellisuuden ja tarkoituksenmukaisuuden arviointi. Tuloksellisuus sisältää taloudellisuuden, tuottavuuden ja vaikuttavuuden sekä panosten, tuotantoprosessin ja tuotosten osalta myös laadun. Tarkoituksenmukaisuuden arvioinnissa ei yleensä ole ennalta asetettua tai sitovaa päätöstä, vaan asioiden tilaa arvioidaan arvioijan itsensä asettaman kriteerin perusteella. (Kuntaliiton verkkosivut, tarkastuslautakunnan tehtävät 2.3.2016; Harjula ja Prättälä 2015: Kuntalaki – tausta ja tulkinnat s. 797–805.)

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. **Arviointikertomus on lautakunnan käsitys siitä, miten yhtymähallitus, kuntayhtymän johtaja ja muut itsenäistä päätösvaltaa käyttävät viranhaltijat ovat onnistuneet valtuuston tahdon toteuttamisessa.** Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisia pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista jo tilikauden aikana. Yhtymähallitus antaa yhtymävaltuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aiheita.

Tarkastuslautakunnan arviointityö on perustunut arviointisuunnitelmaan vuosille 2021–2025 sekä arvioinnin työohjelmaan vuodelle 2022.

Tarkastuslautakunnan arvioinnin painopistealueena vuonna 2022 ovat:

- ❖ Kuntayhtymän strategian varmistaminen ja strategiset tavoitteet
- ❖ Pedagogiikan, oppimisen, opettamisen ja ohjauksen kehittyminen ja kehittäminen (lupaus opiskelijalle ja työelämälle)
- ❖ Kuntayhtymän henkilöstö, henkilöstön kehittäminen ja työhyvinvointi (lupaus henkilöstölle)
- ❖ Oppimispalveluiden toiminta (oppisopimus, opiskeluhuollon käytäntöjen seuranta)

Kuvio 1. Arviointivuoden arviointiprosessi tarkastuslautakunnassa.

3.2. Kokoonpano

Varsinaiset jäsenet

Antti Valta, Lapinlahti (pj.)

Antti Koskinen, Varkaus (vpj.)

Tiina Grönlund, Varkaus

Kati Sweeney, Kuopio

Veera Ursin, Leppävirta

Osmo Kääriäinen, Suonenjoki

Veijo Tirkkonen, Kuopio

Pia Rothberg, Varkaus

Henna Keränen (-7.6.2022), Hillevi Ruuskanen, Kuopio
(8.6.2022-)

Toini Juvonen-Nissinen, Varkaus

Avustavat henkilöt

Sirpa Hyttinen, sisäinen tarkastaja

Raija Keskimäinen, pöytäkirjanpitäjä

Tarkastuslautakunnan esittelijänä toimii puheenjohtaja tai sisäinen tarkastaja. Sisäisellä tarkastajalla ja tilintarkastajalla on läsnäolo-oikeus tarkastuslautakunnan kokouksissa. Vastuullinen tilintarkastaja on osallistunut tarkastuslautakunnan kokouksiin 12 kertaa vuoden 2022 aikana ja 6 kertaa vuoden 2023 aikana, osa Teams-yhteydellä.

3.3. Tilintarkastaja

Yhtymävaltuusto valitsi 4.12.2018 § 27 kuntayhtymän tilintarkastusyhteisöksi vuosille 2019–2024 JHTT-yhteisö KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy:n. Vastuunalaisena tilintarkastajana toimii JHT, HT Esko Säilä. KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy on fuusioitunut 1.1.2019 emoyhtiöönsä KPMG Oy Ab:hen ja kuntayhtymän tilintarkastusyhteisönä toimii KPMG Oy Ab.

3.4. Työskentely

Tarkastuslautakunta 2021–2025 on kokoontunut vuoden 2022 aikana yhteensä 17 kertaa. Työohjelman mukaisia arviointivuotta 2022 koskevia kokouksia oli vuoden 2022 puolella 6 kpl ja vuoden 2023 puolella 11 kpl (Liite 1).

Kuva 3. Savon ammattiopisto. Tarkastuslautakunta valmistelee vuoden 2022 arviointikertomusta

Tarkastuslautakunta on toteuttanut arviointityötään yhtymävaltuuston hyväksymän toiminta- ja taloussuunnitelman 2022–2024 ja talousarvion 2022 sekä yhtymähallituksen laatiman ja hyväksymän vuoden 2022 tilinpäätöksen ja siihen sisältyvän toimintakertomuksen sekä henkilöstökertomuksen ja ympäristöraportin pohjalta. Tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen. *“Toimintakertomuksen tehtävänä on selvittää valtuuston talousarviossa hyväksymien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumista kuntayhtymässä ja -konsernissa (Kuntal 115 §). Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kuntayhtymän ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei tehdä selkoa kuntayhtymän tai -konsernin taseessa, tuloslaskelmassa tai rahoituslaskelmassa.”* Toimintakertomuksen tarkoitus on nimensä mukaisesti kertoa kyseisen vuoden toiminnasta siten, että toimintaa voidaan arvioida ja kehittää sen pohjalta. Toimintakertomuksen osuus on suuri tarkastuslautakunnan työskentelyssä.

Tarkastuslautakunnan käytettävissä ovat myös olleet kuntayhtymän johtajan tapaamisissa käydyt keskustelut, rehtorin ja tukipalveluiden tulosaluejohtajan antamat selvitykset, kuntayhtymän toimielimien pöytäkirjat, itsearviointien muistiot, tilintarkastajan ja sisäisen valvonnan raportit sekä kyselyjen palautteet. Arviointityö perustuu lisäksi lautakunnan arviointikokousten yhteydessä tehtyihin haastatteluihin ja havaintoihin sekä näiden perusteella pyydettyihin lisäselvityksiin. Ennen arviointikokouksia lautakunta on pyytänyt arviointikohteiden edustajia täyttämään arviointia koskevan esitietolomakkeen arvioinnin pohjaksi. Tarkastuslautakunta on laatinut esitietolomakkeen talousarvio 2022 & taloussuunnitelma 2022–2024 ja henkilöstösuunnitelma 2022 pohjalta.

Tarkastuslautakunta on tehnyt vuoden 2021 arviointikauden jälkeen itsearviointin omasta toiminnastaan toiminnan parantamiseksi ja kehittämiseksi. Lisäksi lautakunta on tehnyt vuoden 2022 arviointikokouksen päätteeksi itsearviointin kokouksen kulusta.

Tarkastuslautakunta osallistui kuntien ja kuntayhtymien tarkastuslautakunnille suunnattuun arviointikertomus-kilpailuun syksyllä 2022, joka toteutettiin yhteistyössä KPMG:n ja Tampereen yliopiston johtamisen ja talouden tiedekunnan kanssa. Lautakunta pyysi vuoden 2021 arviointikertomuksen palautteen ja kehittämissuosituksen.

Kuopion kaupungin tarkastuslautakunnan tapaaminen 19.1.2023. Tapaamisessa esiteltiin Savon ammattioiston uudet Savilahden toimitilat ja keskustelun pohjana oli Kuopion tarkastuslautakunnalle koottu laaja aineisto Kuopion kaupungin tarkastuslautakunnan esittämiin kysymyksiin. Kuntayhtymän johtaja, hallintojohtaja ja rehtori kertoivat kuntayhtymän kuulumiset. Tapaamisessa käytiin keskustelua ammatillisen koulutuksen nykytilasta, uusien oppimisvälineiden käytöstä opetuksessa. Erityisesti keskusteltiin valmiuksista työelämään siirryttäessä ja miten työelämässä oppimisen jaksot auttavat siinä.

Vuoden aikana tarkastuslautakunta on tavannut valtuuston ja hallituksen puheenjohtajistoa ja pitänyt yhteiskokouksen yhtymähallituksen kanssa. Tapaamisissa on keskusteltu kuntayhtymän ajankohtaisista asioista. Pääasiallisesti tapaamisissa keskusteltiin strategian jalkauttamisesta, toiminta- ja taloussuunnitelmasta, oppimispalveluista ja palautejärjestelmän hyödyntämisestä.

Arviointikohteina vuonna 2022 olivat:

- oppimispalveluiden tulosalue
 - o liiketalous, media-ala, matkailu- ja ravitseminen, hyvinvointi, kone- ja tuotantotekniikka, Varkaus
 - o hyvinvointi 1, Iisalmi
 - o liiketalous 3, Iisalmi
 - o liiketalous, Kuopio
 - o rakentaminen 3, Kuopio

- tukipalvelujen tulosalue
 - o tilapalvelut
 - o henkilöstöpalvelut
 - o ravintolapalvelut
 - o strategian tuki

3.5. Arvio tilinpäätöksen laadusta, luotettavuudesta ja kehittämistarpeesta

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida kuntayhtymän toiminnan tuloksellisuutta suhteessa valtuuston hyväksymään strategiaan ja toiminnan ja talouden sitoviin tavoitteisiin. Tarkastuslautakunnan mielestä Savon koulutuskuntayhtymässä toiminta on tuloksellista ja laadukasta. Tuloksellisuuden arvioinnissa lähtökohdina ovat mittarit, joilla voidaan suoraan todeta, miten tavoite on toteutunut. Mittaristo on vuosien aikana kehittynyt. Kehittyvässä organisaatiossa arvioidaan jatkuvasti, mitataanko toiminnan kannalta oleellisia asioita.

Tilinpäätös antaa hyvän kuvan kuntayhtymän toiminnasta. Toiminnan mittareiden tilaa on arvioitu ja kehittämistarpeet tunnistettu.

4. Kuntayhtymän sitovien taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Vuosittain hyväksyttävä talousarvio ja –suunnitelma on keskeinen kuntayhtymän toiminnan ja talouden ohjausväline. Kuntayhtymän talousarvion ja –suunnitelman tulisi olla niin selkeä ja tiivis, että se antaisi käyttäjälleen (pääöksentekijä, asiakas) riittävät tiedot kuntayhtymän menoista, tuloista ja rahoituksesta. Lisäksi tasapainoinen talousarvio ja sen ajantasainen seuranta ovat päätöksenteon ja tiedolla johtamisen tärkeä työkalu. Onnistuminen budjetoinnissa edellyttää toimivaa ja ajantasaista taloushallinnon ohjeistusta ja seuranta, jonka tarkoituksena on ohjeistaa ja tukea taloushallintoon liittyvien tehtävien hoitamista ja varmistaa sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan toteutuminen.

Kuntayhtymän valtuusto on asettanut vuodelle 2022 sitoviksi taloudellisiksi tavoitteiksi talousarviomuutosten jälkeen valtuustoon nähden kuntayhtymän tilikauden alijäämän 5,166 milj. euroa sekä nettoinvestoinnit 27,497 milj. euroa sekä myös ulkoiset toimintatuotot 73,508 milj. euroa. Kuntayhtymän tuloskortissa asetettavat tavoitteet ovat sitovia yhtymävaltuustoon nähden, esimerkiksi tutkintojen määrä 2400. Tulosaluetasolla tilikauden yli-/alijäämä ja nettoinvestoinnit ovat sitovia yhtymähallitukseen nähden.

Sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet on esitetty kuntayhtymän ja tulosalueiden tuloskorttien yhteydessä. Tarkastuslautakunnan arvion mukaan talouslukujen perusteella voidaan todeta tavoitteiden talouden osalta toteutuneen. Talousarvion toteutumisen tarkkuuteen vaikuttaa osaltaan ammatillisen koulutuksen valtionrahoituksen tarkentuminen talousarviovuoden mittaan, kun tieto lopullisesta valtionosuudesta on tiedossa vasta talousarviovuoden lopulla.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että yhtymähallitus tekee edelleen esitykset tarvittavista talousarviomuutoksista muutostarpeiden mukaan viivytyksettä. Talousarviomuutokset tulee käsitellä riittävän ajantasaisesti yhtymävaltuustossa tarvittaessa yhtymävaltuuston kokousmäärää lisäämällä.

Kuntayhtymän valtuustoon nähden tilikauden sitova tavoite on talousarviomuutoksen jälkeen alijäämää - 5,166 milj. euroa, tilikauden toteuma on -3,076 milj. euroa alijäämää. Poikkeama talousarvioon verrattuna on 2,090 milj. euroa, mikä on parempi kuin talousarviossa.

Kuntayhtymän valtuustoon nähden sitova investointeja koskeva tavoite talousarviomuutoksen jälkeen oli 34,943 milj. euroa. Investointien toteuma oli 27,497 milj. euroa. Investoinnit toteutuivat -7,446 milj. euroa pienempänä talousarvioon verrattuna. Investoinnit koostuvat kalusto-, laite- ja rakennusinvestoinneista sekä maa-alueista.

VALTUUSTON ASETTAMIEN SITOVIA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN talousarviomuutosten jälkeen	
Tilikauden tulos (ulkoiset + sisäiset) Sitova tavoite -5,166 milj. €	-3,076 milj. €
Vuosikate (ulkoiset + sisäiset) Tavoite 2,952 milj. €	4,426 milj. €
Nettoinvestoinnit Sitova tavoite 34,943 milj. €	27,497 milj. €
Toimintatuotot Sitova tavoite 72,093 milj. €, ulkoiset	73,508 milj. €
<i>Tulosalueet tilikauden yli-/alijäämä yhtymähallitukseen nähden asetettu tavoite</i>	
Oppimispalvelut (ulkoiset + sisäiset) Tavoite 0,103 milj. €	0,891 milj. €
Kuntayhtymän johto Tavoite -0,023 milj. €	0,171 milj. €
Tukipalvelut Tavoite -5,246 milj. €	-4,139 milj. €

Taulukko 2. Valtuuston asettamien sitovien taloudellisten tavoitteiden toteutuminen.

4.1. Kuntayhtymän talousarvion toteutuminen

Opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) laskennallinen perus-, suoritus- ja vaikuttavuusrahoitus jaetaan koulutuksen järjestäjille. Laskennallisen rahoituksen osuus on vähintään 96 % kokonaisrahoituksesta ja strategiarahoituksen enintään 4 %. Perusrahoituksen osuus on 70 %, suoritusrahoituksen osuus 20 % ja vaikuttavuusrahoituksen osuus 10 %.

Kuntayhtymän vuoden 2022 talousarvio on laadittu siten, että kuntayhtymän ammatillisen koulutuksen tavoitteena oli 6 000 opiskelijavuotta ja lukiokoulutuksen opiskelijamäärätavoite oli 225 opiskelijaa. Kuntayhtymän taloussuunnittelun lähtökohtana vuodelle 2022 oli laskennallinen valtionosuus, sekä valtion avustuksena myönnettävä strategiarahoitus ja harkinnanvarainen rahoitus. Kuntayhtymän perusrahoitukseen vaikuttaa tavoitteellisten opiskelijavuosien määrä (tavoitteellinen opiskelijavuosimäärä on 6002), joka kerrotaan järjestäjäkohtaisella painokertoimella 1,10571/vuonna 2022, jonka jälkeen painotetut tavoitteelliset opiskelijavuodet ovat 6 636,5.

Yhtymävaltuusto hyväksyi kokouksissaan 7.6.2022 § 17 ja 13.12.2022 § 33 talousarvion tuloslaskelmaosan, investointi- ja rahoitusosan talousarviomuutokset. Varsinaisella suorituspäätöksellä myönnetty ammatillisen koulutuksen laskennallinen rahoitus kuntayhtymälle (varsinainen suoritepäätös OKM 21.12.2021: VN/27041/2021, VN/27041/2021-OKM-138) vuodelle 2022 on 59,002 milj. euroa, joka muodostui perusrahoituksesta 40 648 milj. euroa (sisältää harkinnanvaraisen korotuksen 0,120 milj. euroa), suoritusrahoitukseksi 11,795 milj. euroa sekä vaikuttavuusrahoituksesta 6,559 milj. euroa. Lisäksi saatiin kahdella lisäsuoritepäätöksellä perusrahoituksen harkinnanvaraista korotusta. Ensimmäisellä lisäsuoritepäätöksellä saatiin 2,239 milj. euroa, joka jakautui opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen sekä opetuksen ja ohjauksen tukitoimiin 2,016 milj. euroa sekä oppisopimuskoulutuksen koulutuskorvauksen uudistamisen kokeiluun 0,223 milj. euroa. Toisella lisäsuoritepäätöksellä saatiin 2,021 milj. euroa perusrahoitusta. Lukiokoulutuksen rahoitus oli 1,689 miljoonaa euroa.

Vuoden 2022 talousarvioon palkkojen korotusvaraksi oli arvioitu 1,8 %. Talousarviossa on ehdotettu peruspääomasta maksettavaa korkoa jäsenkunnille 1 % eli vuoden 2022 osalta 110 064,45 euroa. Lisäksi talousarvioon oli huomioitu muihin toimintatuottoihin pysyvien vastaavien (Presidentinkadun maakauppojen) myyntivoittoa noin 4,3 milj. euroa, myynti ei toteutunut vaan se siirrettiin tuleville vuosille. Muita myyntituottoja talousarvioon oli arvioitu yhteensä 2,337 milj. euroa, toteuma oli 2,000 milj. euroa, joka jäi talousarviosta 0,337 milj. euroa. Savon Koulutus Oy:n kautta tapahtuvan koulutuksen myyntitavoitteeksi oli asetettu 2,3 milj. euroa. Talousarviomuutoksen jälkeen 1,442 milj. euroa. Toteuma on 1,220 milj. euroa, joka jäi talousarviosta 0,222 milj. euroa.

Tukia ja avustuksia toiminnan kehittämiseen saatiin 3,0 milj. euroa, mistä työterveyshuollon korvauksia on 0,220 milj. euroa.

Rakennusinvestointeja vuodelle 2022 oli suunniteltu 21,05 milj. euroa, josta korvausinvestointeja oli noin 1,63 milj. euroa ja uusinvestointeja 19,42 milj. euroa. Talousarviomuutoksen jälkeen rakennusinvestoinnit talousarviossa ovat 26,39 milj. euroa ja toteutuneet investoinnit 23,984 milj. euroa. Toteuma on 2,407 milj. euroa pienempi talousarvioon verrattuna. Maa-alueet talousarviossa 3,378 milj. euroa (muutoksen jälkeen 3,478 milj. euroa). Toteuma 376 070 euroa on 3,101 milj. euroa pienempi kuin talousarviossa. Toteutuneista investoinneista korvausinvestointeja oli 0,525 milj. euroa ja uusinvestointeja 23,470 milj. euroa. Pysyvien vastaavien myyntituloja oli 1,190 milj. euroa. Maa-alueiden myynti on siirretty tuleville vuosille.

Investointiosan kaluste- ja laitehankintoihin oppimispalveluille ja tukipalveluille oli budjetoitu 5,9 milj. euroa (talousarviomuutoksen jälkeen 6,9 milj. euroa) on yhtymähallitukseen nähden sitovatavoite. Toteutuneet nettoinvestoinnit olivat 4,326 milj. euroa, toteuma on 2,574 milj. euroa pienempi kuin talousarvio. Pysyvien vastaavien myyntituloja 19 356 euroa ja sijoitustuloja 187 330 euroa.

Kuntayhtymän kalusto-, laite-, rakennus- ja maa-alueiden bruttoinvestoinnit yhteensä olivat 28,509 milj. euroa. Rahoitusosuuksia oli noin 8 000 euroa, pysyvien vastaavien myyntituloja 1,397 milj. euroa ja maa-alueita

0,378 milj. euroa. Nettoinvestoinnit olivat yhteensä 27,497 milj. euroa. Nettoinvestointien sitova tavoite oli 34,943 milj. euroa. Toteuma tilinpäätöksessä oli 27,497 milj. euroa, mikä alitti talousarviossa asetetun tavoitteen - 7,446 milj. eurolla.

Talousarvion muutoksista huolimatta kuntayhtymän talousarvio kokonaisuutena toteutui suunniteltua paremmin. Tilikauden tulokseksi muodostui 3,076 miljoonaa euroa alijäämää, mikä on talousarvioon verrattuna 2,090 milj. euroa talousarviota parempi.

Kuntayhtymällä on edelleen vahva tase. Tilikauden alijäämä oli -3,076 milj. euroa, jonka jälkeen taseeseen kertynyt ylijäämä on 27,303 milj. euroa. Kuntayhtymällä on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, eikä kuntayhtymällä ole tasetarkastelun perusteella kuntalain mukaista talouden tasapainottamisvelvoitetta.

Talouden pysymiseen tasapainossa jatkossa on kiinnitettävä erityistä huomiota tulorahoituksen riittävyyteen, sekä siihen, että vuosikate riittää kattamaan poistot. Vuosikate oli 4,426 milj. euroa ja poistojen ja lisäpoistojen kokonaismäärä oli 8,976 milj. euroa, jonka jälkeen tilikauden tulokseksi muodostui -4,255 milj. euroa. Tilikauden tuloksen muodostumiseen vaikutti osaltaan satunnaiset tuotot 0,295 milj. euroa. Tulevina vuosina suunnitelman mukaisten poistojen määrä tulee vakiintumaan noin 7,0 milj. euroon uudisrakentamisen päätyttyä.

Kuntayhtymän maksuvalmius 31.12.2022 oli 4 päivää, talousarviossa 4 päivää (21 päivää v. 2021). Kassatilannetta voidaan kassan riittävyyden osalta pitää heikkona, kassan riittävyys on laskenut 17 päivää vuoteen 2021 verrattuna. Konsernin osalta maksuvalmius oli 8 päivää (24 päivää vuonna 2021). Kuntayhtymän maksuvalmiuden tukemisessa hyödynnetään kuntatodistuksia ja lainarahoitusta.

Kuntayhtymän lainakanta 31.12.2022 on 55,26 milj. euroa (35,2 milj. euroa v. 2021). Vuonna 2022 kuntayhtymä nosti uutta pitkäaikaista pankkilainaa 31,0 milj. euroa, lyhytaikaista lainaa nostettiin 3 milj. euroa liikkeelle lasketuista kuntatodistuksista. Lainakanta kasvoi edelliseen vuoteen nähden. Lainat ja vuokratavuut tilinpäätöksessä ovat yhteensä 94,56 milj. euroa (71,6 milj. euroa v. 2021). Vuokratavuita tästä on 39,3 milj. euroa (36,4 milj. euroa v. 2021). Kuntayhtymän laskennallinen lainahoitokate on 0,7 eli kuntayhtymän lainanhoitokyky on heikko (arvo oli 2,0 v. 2021).

Kuntayhtymän omavaraisuusaste on 42,31 % (50,57 %, v. 2021), kuntayhtymän vakavaraisuus on heikentynyt vuoden 2022 aikana ja on alle 50 %. Tunnusluku kertoo velkarasitteesta, jonka mukaan kuntayhtymän vakavaraisuus on heikentynyt, kuntayhtymän suhteellinen velkaantuneisuus on 108,40 % (82,42 %, v. 2021), jota voidaan pitää korkeana. Tunnusluku kertoo, että kuntayhtymällä on enemmän velkaa kuin käyttötuloja.

Tilintarkastajan raportoinnin mukaan koulutus kuntayhtymän kirjanpito on laadittu voimassa olevien lakien ja säännösten mukaisesti.

Alla olevissa taulukoissa 3 ja 4 kuvataan kuntayhtymän taloussuunnittelun toteutumista 2022.

	Tavoite	Toteuma 31.12.2022	Poikkeama
Toimintatuotot	99 284 068	101 055 355	1 771 287
Toimintakulut	-96 121 015	-96 351 206	-230 190
Toimintakate	3 163 053	4 704 150	1 541 097
Vuosikate	2 951 989	4 425 742	1 473 754
Tilikauden tulos	-6 001 273	-4 254 695	1 746 578
Tilikauden ylijäämä	-5 166 042	-3 075 789	2 090 253
Nettoinvestoinnit	34 942 950	27 497 033	-7 445 917
Investointien rahoittamisen lainan tarve	29 048 097	20 048 097	9 000 000

Taulukko 3. Kuntayhtymän talousarvion 2022 tavoitteiden ja toteuman vertailu sisäinen ja ulkoinen yht. Tavoitteessa on huomioitu talousarviomuutokset.

	Tavoite	Toteuma 31.12.2022	Poikkeama
Toimintatuotot	72 093 890	73 508 090	-1 414 200
Toimintakulut	-68 930 837	-68 803 941	-126 896
Toimintakate	3 163 053	4 704 150	-1 541 096
Vuosikate	2 951 989	4 425 742	-1 473 753
Tilikauden tulos	-6 001 273	-42 54 695	-1 746 578
Tilikauden ylijäämä	-5 166 042	-3 075 789	-2 090 253

Taulukko 4. Kuntayhtymän talousarvion 2022 ulkoisten tulojen ja menojen tavoitteiden ja toteuman vertailu

4.2. Tulokortin tavoitteiden toteutuminen

Kuntayhtymän tulokortti, jossa on esitetty mittarit, tavoite ja toteuma eri näkökulmista:

Kuntayhtymän tulokortti			
Näkökulmat	Mittarit	2022	
		Tavoite	Toteuma
Talous	Toimintatuotot (M€, ulk.)	72,0	73,5
	Tulos (M€)	-6,0	-4,3
Asiakas	Tutkintojen määrä	2400	2365
	Opiskelijapalaute	4,0	4,1
	Työelämäpalaute	4,0	4,1
	Vetovoimaisuus yhteishaussa (%)	43	45
	Opiskelijavuodet	6000	6535
	Osaamispisteet	420000	431376
Prosessi	Keskeyttäminen (%)	6,2	6,7
	Työllistyminen valmistumisen jälkeen (%)	70	89
	Jatko-opintoihin siirtyminen (%)	5	7
Henkilöstö	Työolobarometri	3,7	3,8
	Terveysprosentti	82	85
	Henkilöstön koulutus/htv (%)	2,6	2,4

Taulukko 5. Kuntayhtymän tulokortti.

Tulokortin tunnuslukutavoitteista jäivät ainoastaan tutkintojen määrä, keskeyttäminen, opiskelijapalautteen vastausaktiivisuus ja henkilöstön kehittämismenot. Tutkintojen määrän vähenemiseen vaikuttaa lisääntynyt tutkinnon osien suorittaminen. Opiskelijavuosien määrä on lisääntynyt oppisopimusten vaikutuksesta.

Opiskelijapalautteen vastausaktiivisuus on heikko ja jäi tavoitteesta. Syiden selvittämiseen ja kyselyn toteutustapoihin tarvitaan uudenlaista ajattelua ja käytäntöjä.

Henkilöstön koulutusprosentti jäi alle tavoitteen, mutta on parantunut vuoteen 2021 verrattuna.

Kuntayhtymän toiminta on ollut suunnitelmallista ja tavoitteellista, mikä näkyy talouden toteutumisena talousarviota paremmin. Vaikka tulos onkin alijäämäinen, niin se on parempi kuin talousarviossa talousar-

viomuutosten jälkeenkin. Opiskelijat työllistyivät hyvin valmistuttuaan (89 %, tavoite 70 %). Valtuustoon nähdyn oppimispalveluiden sitova tutkintojen tavoitemäärä oli 2 400 tutkintoa ja toteuma oli 2 365 tutkintoa. Poikkeama tavoitteeseen nähdyn oli 35 tutkintoa.

KEHITTÄMISEHDOTUS:

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että tulokortilla näkyy alkuperäiset luvut talousarviosta, luvut talousarviomuutoksen jälkeen sekä toteuma.

4.3. Kuntakonsernin toiminta ja talous

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on muun muassa arvioida kuntakonsernille asetettujen tavoitteiden toteutumista ja huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta. Sen lisäksi tarkastuslautakunta arvioi konsernivalvonnasta vastuussa olevien henkilöiden toiminnan tuloksellisuutta.

1.8.2018 voimaan tulleen konserniohjeen mukaisesti yhtymävaltuusto asettaa talousarviossa tytäryhteisöille toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka on johdettu kuntayhtymän strategiasta ja siihen liittyvästä omistajapolitiikasta sekä yhteisön liiketoiminnasta. Kuntayhtymän konsernijohtoon kuuluvat yhtymähallitus ja kuntayhtymän johtaja.

Savon Koulutuskuntayhtymä omistaa 100 % Savon Koulutus Oy:n osakkeista ja se on kuntayhtymän ainoa tytäryhtiö. Yhtiön tavoitteena on koulutuksen myynti, jossa se toteuttaa omistajansa tavoitteita ja vastaa alueen työelämän tarpeisiin.

Savon Koulutus Oy:n kautta omistettava osuus OEP Oy:stä (Omnia Education Partnerships Oy) koulutuksen viennin osalta vastasi strategiassa asetettuja tavoitteita.

5. Kuntayhtymän organisaatio ja strategisten tavoitteiden toteutuminen

Kuntayhtymän nykyinen organisaatio aloitti toimintansa 1.1.2018. Organisaatiota muutettiin oppimispalveluiden tulosalueen osalta 1.8.2020 alkaen niin, että tulosalueella siirryttiin yhden rehtorin johtamalliin. Kuntayhtymän päivitetty hallintosääntö hyväksyttiin 7.12.2021 ja päivitetty organisaatio aloitti toimintansa vuoden 2022 alusta.

Kuva 4. Savon koulutuskuntayhtymän organisaatio

Kuntayhtymän johtaminen perustuu kuntayhtymän strategiaan, talousarvioon- ja suunnitelmaan sekä muihin yhtymävaltuuston päätöksiin. Kuntayhtymässä on johtoryhmä, jonka puheenjohtajana toimii kuntayhtymän johtaja ja siihen kuuluu tukipalvelujen tulosaluejohtaja (varapuheenjohtaja), rehtori, apulaisrehtori, hallintopalvelupäällikkö (sihteeri), henkilöstöpäällikkö, markkinointipäällikkö, talouspäällikkö ja henkilöstön edustaja.

5.1. Omistajaohjaus

Savon koulutuskuntayhtymän perussopimuksen mukaisesti taloussuunnitelmaa valmisteltaessa jäsenkunnille on varattava riittävän ajoissa tilaisuus esitysten tekemiseen kuntayhtymän toiminnan kehittämiseksi ja sopeuttamiseksi jäsenkuntien toiminnallisiin tavoitteisiin ja taloudellisiin mahdollisuuksiin. Tämän johdosta kunnilta pyydettiin 2.2.2022 lausunnot talousarvio- ja toimintasuunnitelmaan 2021–2023.

Omistajakunnista 11/16 vastasi kuntayhtymän helmikuussa 2022 lähettämään kyselyyn. Vastauksissa painotui se, että alueen menestymisen näkökulmasta on tärkeää suunnata koulutusta niille aloille, joilla Pohjois-Savossa on työvoimapulaa. Osaavan työvoiman saatavuus sekä monipuoliset toisen asteen koulutusmahdollisuudet nyt ja tulevaisuudessa ovat elinvoiman kannalta keskeisiä tekijöitä. Strategisesti merkittävänä elin- ja vetovoimatekijänä monessa omistajakunnassa nähdään yhteistyön tiivistämisen Savon koulutuskuntayhtymän kanssa. Merkityksellistä on myös huolehtia työvoiman kouluttamisesta läpi työuran yhdessä elinkeinöelämän kanssa.

Savon Koulutuskuntayhtymän konsernia koskeva omistajaohjaus

Kuntalain (410/2015) 48 §:n mukaan konsernijohto (kuntayhtymässä hallitus ja kuntayhtymän johtaja) vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä. Tarkempi listaus konsernijohtoon tehtävien ja toimivallan jaosta löytyy kuntayhtymän hallintosäännön 13 pykälästä.

Konsernin omistajaohjaus perustuu perussopimukseen, konserniohjeeseen ja omistukseen liittyvän määräysvallan käyttöön. Konserniohjaus jaetaan omistajaohjaukseen ja tytäryhteisöjen valvontaa koskevien ohjeiden antamiseen. Omistajaohjaus tarkoittaa toimenpiteitä, joilla kuntayhtymä omistajana tai jäsenenä myötävai-kuttaa yhtiön ja muun yhteisön hallintoon ja toimintaan (Kuntal. § 46) sekä kuntayhtymän edustajien päätös-vallan käytön ohjaamista yhtiökokouksessa tai vastaavassa toimielimessä.

Konsernijohdon tulee omistajaohjauksen ja erilaisin vuorovaikutuksen keinoin viestiä yhtiöitä koskevat ta-louden ja toiminnan tavoitteet tytäryhteisöille, jotta ne voivat toiminnassaan edistää kuntayhtymän strate-giassa ja talousarviossa sille asetettujen tavoitteiden toteutumista. Konsernin tuloksellisuutta tulee seurata säännöllisesti ja raportoida tästä valtuustolle puolivuositain. Tytäryhtiön tulee myös raportoida toiminnas-taan puolivuositain.

Tilintarkastaja on aiempina vuosina huomauttanut raportissaan, ettei tällaisia raportteja ole laadittu ja suo-sitteli myös vuonna 2021, että hallitus seuraisi säännöllisesti konsernin tuloksellisuutta konsernivalvonnan tehostamiseksi ja raportoi konsernin keskeisistä asioista myös valtuustolle. Raportointia on toteutettu v. 2022 suosituksen mukaan.

Tarkastuslautakunta on nostanut vuosien 2019, 2020 ja 2021 arviointikertomuksissa esille kuinka alttiita ris-keille kaksoisroolit ovat konsernivalvonnan riippumattomuuden, hyvän hallinnon toteutumisen, tytäryhtei-sön tehokkaan johtamisen ja maineriskin näkökulmasta. Kaksoisrooleilla viitattiin kuntayhtymän johtavien viranhaltijoiden asemaan tytäryhtiön johdossa. Joitakin parannuksia on vuoden 2022 aikana tehty, mutta tar-kastuslautakunnan mielestä olisi edelleen syytä tarkastella johdon kokoonpanoa hallinnollisten vastuiden ja-kaantumiseksi laajemmalle.

SUOSITUS 1:

Yhtymävaltuusto asettaa talousarviossa tytäryhteisöille toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka on johdettu kuntayhtymän strategiasta ja siihen liittyvästä omistajapolitiikasta sekä yhteisön liiketoiminnasta. On suositeltavaa, että omistajaohjaus asettaa tytäryhtiölle sekä toiminnallisia että taloudellisia tavoitteita ja kiinnittää huomiota tavoitteiden mittaamiseen ja raportointiin.

5.2. Kestävä kehitys ja ympäristövastuu

Kuntayhtymän visio on olla kestävä tulevaisuuden tekijä. Päämääränä on edistää ympäristö- ja yhteiskunta-vastuuta sekä omassa toiminnassa, että laajemmin työelämässä huomioiden ekologinen, sosiaalinen, talou-dellinen ja kulttuurinen näkökulma. Savon koulutuskuntayhtymä on edelläkävijänä ympäristöasioissa ja si-toutuu ympäristölupauksessaan edistämään vähähiilistä kiertotaloutta olemalla aktiivi-nen muutoksentehtäjä yhdessä kumppaniensa kanssa. Näistä ympäristötyötavoitteista viestitään henkilöstölle, opiskelijoille ja sidosryhmille sekä tuetaan opiskelijoiden kasvua ympäristövastuullisiksi.

[<<< Sakky kestävä kehityksen tekijä – katso video!](#)

Opiskelijoiden mukaan koulussa on helppo kierrättää ja lajitella. Kierrättäminen ja siisteys toteutuvat myös työpaikoilla. Savon ammattiopistosta valmistunut ammattilainen on ympäristötietoinen eikä jätä sotkuja muiden siivottavaksi, vaan kerää roskat ja kierrättää ne mahdollisuuksien mukaan.

Ympäristölupauksessa sitoudutaan vähentämään toiminnasta aiheutuneita haitallisia ympäristövaikutuksia. Uudet energiatehokkaat Joutsenmerkki -rakennukset pienentävät lämmittämisestä aiheutuvia päästöjä. Etäopiskelu ja -työskentely vähentää kulkemisesta aiheutuvia päästöjä ja hankinnoissa noudatetaan ympäristövastuullisuusvaatimuksia.

Savon koulutuskuntayhtymä sai useita tunnustuksia vuonna 2022. OKM antoi laatupalkinnon kunniamaininnan pitkäjänteisestä työstä kestävästä kehityksestä edistämiseksi, erityisesti ekologisesta kehityksestä. Ravintolapalveluille myönnettiin Ekokompassi-ympäristösertifikaatti. Ruokahävikkiä pyritään minimoimaan muun muassa valmistamalla kerralla pienempiä annoksia.

Oman kehittämisen ja arvioinnin työkaluna on hyödynnetty OKKA (Opetus-, kasvatus- ja koulutusalojen) -säätiön järjestelmää, josta myös on saatu oppilaitosten kestävästä kehityksestä sertifikaatit.

Opiskelijoita palkitaan aktiivisesta kestävästä kehityksestä mukaisesta toiminnasta. Vuonna 2022 ympäristösti-pendin sai sosiaali- ja terveysalan opiskelija, joka projektissaan hyödynsi luontoympäristöä terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Vuonna 2022 koulutuskuntayhtymä osallistui valtakunnalliseen VASKI (Vastuullinen ja kestävä ammatillinen koulutus) -hankkeeseen, jossa kehitettiin yhteinen hiilijalanjälkilaskuri ammatillisille oppilaitoksille. Teemat kestävä kehitys, vastuullisuus ja vihreä siirtymä ovat olleet ja tulevat olemaan yksi koulutuskuntayhtymän tärkeimmistä strategioista. Esimerkiksi käytöstä poistetut tavarat menevät kaupaksi kiertonetissä, mikä osaltaan edistää kestävästä kehityksestä.

YMPÄRISTÖVASTUULLISUUDEN PÄÄMÄÄRÄ	ARVIO PÄÄMÄÄRÄN SAAVUTTAMISESTA	TILA
SAKKY on kestävästä kehityksestä sertifioitu oppilaitos 2023	Kestävästä kehityksestä itsearvioinnit on toteutettu osaamispooleittain ja niistä on määritelty toimintatavoitteet.	
Henkilöstön riittävä ympäristöosaaminen varmistetaan	Tavoitteena oli, että vähintään puolet henkilöstöstä suorittaa Kestävästä tulevaisuudesta tekijä -kurssin. Kurssin suoritti 58 % kuntayhtymän työntekijöistä.	
Kaikille aloille laaditaan ympäristövastuullisuuden osaamislupaukset 2022	Osaamislupaukset on laadittu kaikille 25 koulutusalueelle sekä Varhaisen lukio-opinnoille.	
SAKKY:n oman toiminnan kasvihuonepäästöjä vähennetään 50 % vuoden 2019 tasosta vuoteen 2025 mennessä	Osallistuttu valtakunnalliseen VASKI-hankkeeseen, missä on kehitetty hiilijalanjäljen laskentamallia. Pilottiversioilla laskettuna kasvihuonepäästöt olivat laskeneet yli 15 % vuoden 2029 tasosta.	

Taulukko 6. Ympäristövastuullisuuden toteutuminen.

HUOMIO 1:

Kestävästä kehityksestä taloudelliset arvot on koottu erilliseen ympäristöraporttiin. Ympäristötoimintakulujen kasvu liittyy Savilahden rakentamiseen ja sinne muuttoon. Kestävästä kehityksestä sertifioinnin edellyttämiä itsearviointeja tukipalveluiden osalta ei ole vielä tehty.

5.3. Kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Tarkastuslautakunta toteaa, että sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuutta, kehittymistä sekä riittävyttä on arvioitu. Tulosalueilla on valvottu toiminnan lainmukaisuutta, tavoitteiden toteutumista, ohjeiden noudattamista, omaisuuden ja sopimusten valvontaa, henkilöstön työhyvinvointia ja jaksamista sekä opetuksen toteuttamista opetussuunnitelman mukaisesti.

Johto ja esihenkilöt ovat sisäistäneet sisäisen valvonnan periaatteet osaksi päivittäistä johtamista. Poikkeamiin on puututtu aikaisempaa systemaattisemmin ja rohkeammin. Toimintatavat ovat yhtenäistyneet eri osa-alueilla. Niiden on todettu vaativan jatkuvaa ylläpitoa, seurantaa ja kehittämistä. Raporttien ja havaintojen perusteella on todettu, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta kuntayhtymässä on pääsääntöisesti toimivaa.

Savon koulutuskuntayhtymän voimassa olevien sääntöjen, määräysten ja ohjeiden noudattamista on valvottu pistokokein, poikkeamiin on puututtu ja ne on pääsääntöisesti dokumentoitu. Sääntöjä ja ohjeita on todettu noudatettavan pääsääntöisesti. Virkavelvollisuuksien ja tehtävien laiminlyönteihin on puututtu.

Havaitsemistaan epäkohdista henkilöstön kuuluu ilmoittaa /raportoida esimiehille. Valvontaketjun toimivuudesta molempiin suuntiin tulee kiinnittää enemmän huomiota. Lautakunnan mielestä dokumentointi on tärkeää.

Talouden mittareita on seurattu kuntayhtymän johtoryhmässä ja hallituksessa kuukausittain. Talouden raportit ovat tietojärjestelmässä kaikkien budjettivastuullisten käytettävissä ja ne päivittyvät kuukausittain. Kuntayhtymän toiminnalle asetetut taloudelliset tavoitteet saavutettiin yleisellä tasolla hyvin. Käteisvarojen valvonta on suoritettu kassantarkastuksesta annettujen ohjeiden mukaisesti ja niistä on raportoitu.

Hankinnoissa huomioidaan kestävä kehitys ja ympäristövastuu. Hankintasopimukset on pääsääntöisesti tehty ennen tilauksen tekemistä. Hankintasopimukseen liittyviä riskejä on tunnistettu ja arvioitu ennen tilausta ja tilauksen jälkeen. Sopimusten seurannan on todettu olleen osin puutteellista.

Havaintojen perusteella tarkastuslautakunta toteaa, että kuntayhtymän sisäinen valvonta ja riskien hallinta on toimivaa ja tavoitteellista.

Kuntayhtymän toiminnan merkittävimmät tunnistetut riskit:

- koulutuksen toimintamallin kilpailukykyisyys
- ikäluokkien pienentyminen
- koulutusalojen vetovoimaisuus
- opiskelijavuosisikertymä
- tulevaisuuden osaamistarpeet - tunnistaminen
- talous – valtion rahoitus
- ympäristöriski, työ- ja ympäristöturvallisuus
- henkilöstöriski – rekrytointi
- työympäristö
- tietoturva
- toimitilat
- talous – velkaantuminen ja korkoriski
- hankinnat
- vahingot
- sidonnaisuudet
- sopimukset

5.4. Taloudellinen kehitys

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoitukseen osallistuvat kunnat ja valtio yhdessä. Kunnan omarahoitus lasketaan erikseen lukiokoulutukseen (90,27 euroa/kunnan asukas) ja ammatilliseen koulutukseen (186,42 euroa/kunnan asukas) eli lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen kunnan omarahoitukset yhteensä vuonna 2022 olivat 276,69 euroa/asukas.

Koulutuksen järjestäjän perusrahoituksena myönnettävä rahoitus perustuu profiilikertoimella painotettujen tavoitteellisten opiskelijavuosien osuuteen kaikkien järjestäjien painotetuista tavoitteellisista opiskelijavuosista sekä hakemuksesta myönnettävään harkinnanvaraiseen korotukseen.

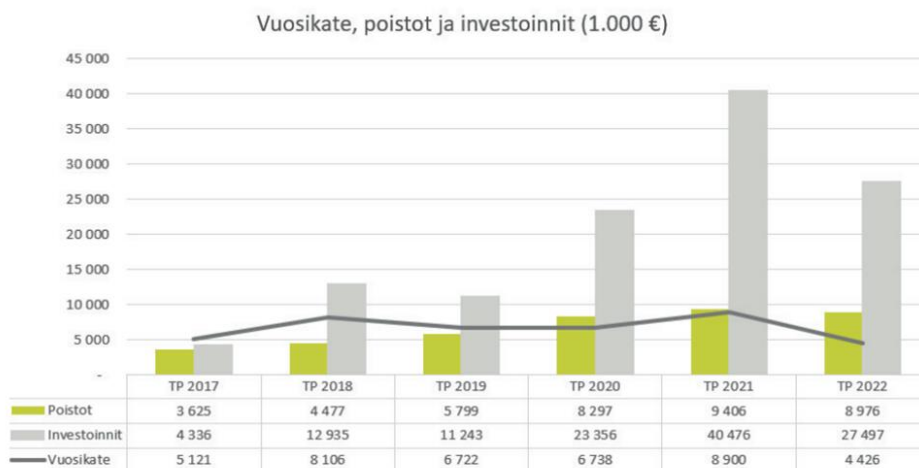
Rahoitus myönnetään suoraan koulutuksen järjestäjälle. Ammatilliseen koulutukseen kohdennettava valtionrahoitus on valtion tulo- ja menoarvioperusteinen. Koulutuksen järjestäjä päättää rahoituksen käyttämisestä järjestämisluvan mukaiseen toimintaansa tehokkaimmalla tavalla tavoitteidensa saavuttamiseksi ja toimintansa kehittämiseksi.

Koulutuksen rahoitus on pirstaloitunut hankerahoituksen myötä moneen kanavaan ja ennustettavuuden riski on kasvanut. Perusrahoituksessakin on monikanavaisuutta, esimerkiksi OKM:n rahoitusperusteissa useampi vaikuttava tekijä. Rahoituksen järjestelyyn vaaditaan joissain tilanteissa hankekohtaisen erillisorganisaation muodostaminen ja toiminta saattaa jäädä lyhytaikaiseksi. Rahoituksen muodostuminen jollekin perustasolle helpottaisi talouden ennustettavuutta ja vähentäisi talousriskiä.

Opiskelijamäärän kasvatus yli järjestämisluvan muodostaa omarahoitteisen talouden riskin.

Talouden hallintaan liittyy myös tonttien myynnin siirtyminen, joka vaikuttaa tulevaisuudessa rahoituksessa tarvittavan lainamäärän kasvuun. Lisärahoituksen hinta saattaa tulevaisuudessa olla korkeampi.

Kuntayhtymässä on uusien kampusten rakentaminen pääosiltaan valmis.

Kaavio 1. Vuosikatteen, poistojen ja investointien kehitys 2017–2022.

Kuntayhtymän investointien määrä viime vuosina on ollut huomattavan suuri. Investointien ja poistojen tapainoisessa tarkastelussa voidaan pidemmällä aikavälillä lähteä siitä, että investointien ja poistojen määrien tulisi olla samalla tasolla, jolloin poistojen määrää vastaavalla tulorahoituksella voidaan rahoittaa investoinnit. Suurien kertainvestointien rahoittaminen pelkästään tulorahoituksella ei useinkaan ole mahdollista ja rahoituksessa on turvaututtava lainarahoitukseen. Kuntayhtymän lainakanta onkin kasvanut viime vuosina nopeasti. Lainojen takaisinmaksun on taloussuunnitelmissa arvioitu perustuvan Presidentinkadun käytöstä poistuneiden ja purettujen kiinteistöjen maapohjista saatuun myyntituloon.

Vuosikatteen kautta tilannetta tarkasteltaessa tulisi tasapainoisessa taloudessa vuosikatteen kattaa tuloslaskelman poistot. Vuoden 2022 poistot olivat yhteensä 9,0 milj. euroa. Toimintavuodelle kohdistui lisäpoistoja yhteensä 4,4 milj. euroa. Edellisenä vuonna lisäpoistojen määrä oli 5,4 milj. euroa. Lisäpoistot kohdistuivat Presidentinkadun 1 ja 3 koulurakennuksiin. Vuosikate ja vuotuinen poistotaso ilman lisäpoistoja ovat olleet kuntayhtymässä lähes tasapainossa, mutta käytöstä poistuneisiin tiloihin kohdistuneet lisäpoistot ovat nostaneet poistojen määrän selvästi vuosikatetta suuremmaksi, eikä vuosikate toimintavuonna 2022 riittänyt kattamaan poistoja.

Vuodelle 2023 poistojen määräksi on talousarviossa arvioitu 6,8 milj. euroa. Vastaavasti vuosikatteeksi on arvioitu 19,4 milj. euroa, joten tilikauden tulos 2023 tulisi talousarvion mukaan olemaan 12,6 milj. euroa. Tarkastelussa tulee ottaa huomioon, että vuoden 2023 talousarvion tulokseen olennaisesti vaikuttavat erät ovat Kuopion kaupungin maanvaihtosopimuksen 10,2 milj. euron tulosvaikutus sekä tonttikaupoista syntyvä myyntivoiton tulosvaikutus 4,3 miljoonaa euroa.

Vuonna 2022 ei Presidentinkadulta myyty tontteja. Tämän hetkiset suhdannenäkymät eivät näytä tuovan nopeaa muutosta tilanteeseen, jolloin myös talousarviovuodelle 2023 arvioitujen tuottojen määrän realisointumiseen liittyy merkittävää epävarmuutta.

5.5. Strategisten tavoitteiden toteutumisen arviointi

Konserniohjeen mukaan Savon koulutuskuntayhtymässä on strategia, jossa yhtymävaltuusto päättää kuntayhtymän toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Strategisten tavoitteiden perusteella talousarviossa asetetaan vuosittaiset tavoitteet. Strategiassa asetettujen tavoitteiden seurannasta tulee päättää sen hyväksymisen yhteydessä.

Strategian tehtävä on ohjata kuntayhtymän kaikkea toimintaa ja sen tavoitteiden toteuttamista. Strategian tavoite toteutuu, kun kuntayhtymässä saavutetaan annetut palvelulupaukset ja niille asetetut tavoitteet. Strategiakauden tavoitteisiin edetään vuosittain määriteltävillä, porrastetuilla ja painotetuilla tavoitteilla.

Kuntayhtymän johtajan päätöksellä on nimetty kuntayhtymätasoiset strategiset kehittämistiimit:

- **Osaava, hyvinvoiva ja osallistuva opiskelija > opiskelijatoiminnan tiimi** syksystä 2022 alkaen
 - Kokoontui kerran syksyllä 2022 ja kokouksessa keskityttiin opiskelijoiden osallisuuden ja hyvinvoinnin edistämiseen ja opiskelijanäkökulman huomioimiseen toiminnassa käynnistämällä ja kehittämällä opiskelijakuntatoimintaa.
- **Osaava, hyvinvoiva ja osallistuva henkilöstö**
 - kokoontui vuoden 2022 aikana viisi kertaa ja käsitteli laajalti henkilöstön hyvinvointiin ja osaamiseen liittyviä asioita
- **Yrityspalvelut, vetovoima ja markkinointi**
 - kokoontui vuoden 2022 aikana viisi kertaa ja kokouksessa käsiteltäviä asioita olivat muun muassa raportointi ja tunnusluvut, verkkopalvelun kehittäminen, sisäinen markkinointi sekä yrityspalvelujen kehittäminen ja talous
- **Ennakointi, laatu ja ympäristövastuu**
 - kehittämistiimi käsitteli kevään 2022 aikana laatupalkintoon 2022 liittyviä teemoja

Kuntayhtymän tuloskortissa määriteltyjen tavoitteiden lisäksi asetettiin vuoden 2022 talousarviossa toimintaa ohjaavat keskeiset kuntayhtymätasoiset tavoitteet. Nämä on eritelty hyvin tilinpäätöksessä taulukkoon toimenpiteineen.

Tarkastuslautakunta arvioi asetettujen tavoitteiden toteutumista tilinpäätöksen ja omien arviointikäytäntiensä pohjalta seuraavasti:

TAVOITE	ARVIO TAVOITTEEN SAAVUTTAMISESTA	
Organisaatiouudistuksen sujuva toteutus	Organisaationmuutoksen mukainen toiminta alkoi v 2022 alusta suunnitelmien mukaan. Palautteiden perusteella on edetty oikeaan suuntaan. Edelleen kehitettävää on yhteistyössä ja prosessien yhdenmukaistamisessa.	
Organisaatiokulttuurin kehittämisen kohti henkilöstömme asetta- maa tavoitetilaa	Uusien järjestelmien käytön ohjaus. Esihenkilöt osallistuivat Positiivisen johtamisen (POSI) koulutukseen. Johtoryhmäläiset laativat omat kehitymissuunnitelmansa 360-arvioinnin pohjalta.	
Henkilöstön hyvinvoinnin ja hyvän johtamisen vahvistaminen	Päivittäisen johtamisen lisäksi henkilöstön hyvinvointia ja työkykyä seurattiin työkykyjohtamisen ohjausryhmässä.	
Sisäisen viestinnän kehittäminen	Sisäistä viestintää on kehitetty. Työyhteisöviestinnän opas on uudistettu ja kuntayhtymän intran sisältöä ja käytettävyyttä on parannettu.	
Kampusten uudistamisen lop- puunsaattaminen	Savilahden kampukset valmistuivat ja kaikki toiminnot saatiin siirrettyä Presidentinkadulta Hehkukadulle. Vastaanotto- ja jälkitar- kastuksien virheiden ja puutteiden korjaaminen jatkuu vuoden 2023 puolella. Toivalan rakennusalan halli on otettu käyttöön.	
Kestävän kehityksen ja vastuullisuuden tavoitteiden toteutuminen	Itsearviointit on toteutettu osaamispooleittain ja Kestävän tulevaisuuden tekijä kurssin suoritti 58 % henkilöstöstä. Kaikille koulutus- aloille on laadittu ympäristövastuullisuuden osaamislupaukset.	
Tiedolla johtamisen jalkautuminen jokaisen arkityössä hyödynnettäväksi	Käyttäjiltä on kerätty palautetta RapSan käytöstä ja niistä on huomioitu kehittämistarpeet. Tiedolla johtamisen osana on kehitetty uudistettua ennakoinnin toimintamallia.	

Taulukko 7.

5.5.1. Muuttuva toimintaympäristö

Kuva 5. Yllä oleva kuvaa oppimisen ja ohjauksen kolmea ympäristöä opiskelijan polulla. Yhdessä ne tukevat yksilöllistä ja jatkuvaa oppimista, jossa opiskelijan ohjauksen merkitys korostuu.

Savon koulutuskuntayhtymän toiminnassa on huomioitu toimintaympäristön muutokset ja se toimii aktiivisesti yhteiskuntavaikuttajana ja työelämän kehittäjänä. Kuntayhtymän strategian ydintä on opetuksen ja ohjauksen kehittäminen ja toteuttaminen kolmessa oppimisympäristössä – oppilaitoksella, verkossa ja työelämässä.

Uudet kampukset ja teknologian kehitys uudistavat toimintaympäristöä ja siksi on erittäin tärkeää pitää hyvä ja toimiva yhteys työelämään, jotta varmistetaan tieto tulevaisuuden osaamistarpeista. Tulevaisuuden kannalta kestävä kehitys, vastuullisuus ja vihreä siirtymä ovat merkittäviä strategisia valintoja. Tämän eteen on tehty hyvää ja laaja-alaista työtä, jota kannattaa edelleen jatkaa.

5.5.2. Perustehtävä, visio ja arvo

Kuva 6. Savon koulutuskuntayhtymän visio.

Perustehtävä on lupauksemme yhteiskunnalle ja arvomme on luottamus. Visiomme on olla kestävä tulevaisuuden tekijä.

Tilinpäätöksen toimintakertomusosa ei suoraan vastaa siihen, kuinka taloussuunnitelmassa määritellyt perustehtävä, visio ja arvo ovat vuoden aikana toteutuneet, joten tarkastuslautakunnan on vaikea arvioida asiakirjan pohjalta, kuinka suunnitelman asettamat tavoitteet on saavutettu. Näitä käsitellään kuitenkin osittain tulosalueiden tavoitteiden toteutumista arvioitaessa.

5.5.3. palvelulupaukset

Toiminnalliset tavoitteet ja palvelulupaukset on määritelty erikseen opiskelijoille, henkilöstölle ja työelämälle ja niiden toteutumista on käsitelty lähemmin taulukossa 11 sivulla 34.

5.5.4. Strategiset toimenpiteet

Toimintasuunnitelman ja -kertomuksen mukaan strategiakauden tavoitteisiin edetään vuosittain määriteltävillä, porrastetuilla ja painotetuilla tavoitteilla. Strategian tavoite toteutuu, kun edellä mainitut annetut palvelulupaukset ja niille asetetut tavoitteet saavutetaan.

Kuntayhtymän uutta strategiaa alettiin valmistella syksyllä 2022 ja se otetaan käyttöön vuoden 2024 alussa.

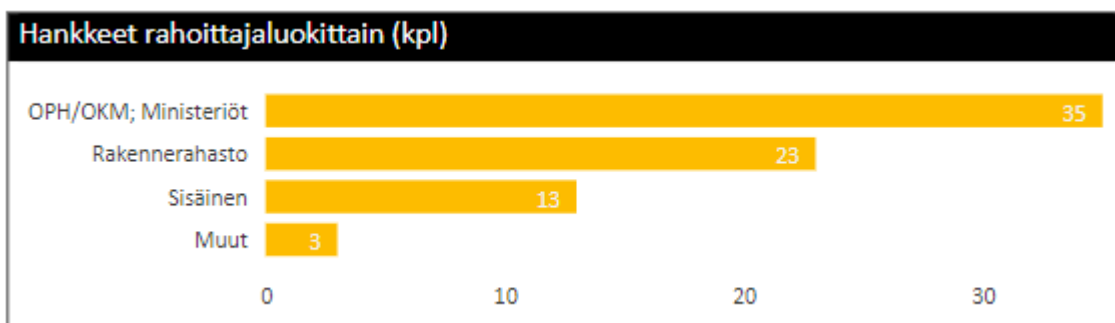
SUOSITUS 2:

Strategiakauden vaihtuessa olisi hyvä arvioida edellisen strategian toteutumista ja huomioida merkittävimmät poikkeamat.

5.6. Kuntayhtymän hanketoiminta

Vuonna 2022 kuntayhtymällä oli käynnissä 74 hanketta. Hankekannan budjetti oli 11,7 milj. euroa. Ulkopuolisella rahoituksella toteutettavien hankkeiden määrä on 61 kpl:ta ja niiden budjetista kuntayhtymän osuus on 10,5 milj. euroa. Kuntayhtymän sisäisellä kehittämisrahalla rahoitettiin 13 hanketta ja niiden kokonaisbudjetti oli 1,1 milj. euroa.

Kokoluokaltaan suurin hanke on ollut Ammattiosajat maailmalta – moninaistuva työelämä, jonka Sakky-budjetti on 2,637 milj. euroa ja kokonaisbudjetti on 3,164 milj. euroa.

Kuva 7. Hankkeet rahoittajaluokittain RapSasta.

SUOSITUS 3:

Hanketoiminnan vaikuttavuutta pitää arvioida. Miten hankkeet onnistuivat ja oliko niillä vaikutusta käytännön toimintaan ja vakiintuivatko ne toimintaan.

6. Tulosalueiden tavoitteiden toteutuminen

Kuntayhtymän aloitti 1.1.2022 uuden organisaatiomallin mukaisen toiminnan. Vuoden 2022 alusta toteutettiin uutta toimintamallia, ja se vaikutti muun muassa kuntayhtymän hallintosäännön päivittämiseen toiminnan organisoinnin ja ammatillisen koulutuksen lainsäädännön muutosten takia. Päivitetty hallintosääntö hyväksyttiin yhtymävaltuustossa 12.12.2022. Toiminta uudessa mallissa on jaettu kolmeen tulosalueeseen, joita ovat kuntayhtymän johto, oppimispalvelut ja tukipalvelut.

6.1. Kuntayhtymän johto

Kuntayhtymän johdon tulosalue aloitti toimintansa vuoden 2022 alusta ja sen tehtävä on kuntayhtymän kokonaisvaltainen johtaminen yhtymävaltuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti ja sitä johtaa kuntayhtymän johtaja. Tulosalue muodostuu seuraavista kokonaisuuksista:

Kuva 8.

Kuntayhtymän johdon tulosalueen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Luottamushenkilötoiminta on painottunut avoimeen ja ennakoivaan vuoropuheluun, päätöksenteon sujuvuuteen ja suunnitelmallisuuteen. Luottamushenkilöiden vaihtuvuus vuoden 2021 vaaleissa on huomioitu perehdyttämisessä kuntayhtymän toimintaan ja sitä jatkettiin vuoden 2022 aikana. Yhtymähallituksen ja valtuuston kokoukset sekä seminaarit on toteutettu suunnitellusti. Valtuustokauden alusta alkaen yhtymähallitukselle on toteutettu iltakouluja eri teemoilla ja niitä jatketaan.

Markkinointipalveluissa keskeisintä oli tavoitteen mukaan uusien kampusten markkinointi kuntayhtymän strategian mukaisesti. Markkinointiviestinä ovat olleet uudet oppimisympäristöt. Brändikäsikirja ja markkinointiohjelma on uudistettu, jotka molemmat toimivat vahvana pohjana kampanjoille ja muille markkinointitoimenpiteille. Ylpeästi ammatillainen -kampanja on saanut näkyvyyttä monipuolisesti eri kanavissa. Kuntayhtymälle on tehty mainetutkimus, jossa kyselytutkimuksella selvitettiin Suomessa toimivien ammatillisten oppilaitosten mainetta kansalaisten keskuudessa. Erikoistutkimuksessa oli mukana 19 oppilaitosta. Tutkimuksesta on saatu arvokasta tietoa siitä, mihin kuntayhtymän kannattaa vaikuttavuustyössä panostaa eniten ja millä eväin varmistetaan sidosryhmätuki myös jatkossa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeiden päivityksen tarpeen kartoittaminen on aloitettu organisaation ja toimintaympäristön muutoksen näkökulmasta. Tavoitteena on auttaa kuntayhtymää saavuttamaan tavoitteita sekä ylläpitämään ja kehittämään suorituskykyään. Kuntayhtymässä on toteutettu riskien ja vaarojen tunnistaminen 4Ks-järjestelmällä. Vastaukset on saatu lähes kaikilta osaamispooleilta ja esille nousseet riskit ja vaarat on käsitelty kuntayhtymän johtoryhmässä ja tulosalueiden johtotiimeissä. Järjestelmän kehittämistä jatketaan sekä riskien kuvaamista ja arviointia kehitetään edelleen.

Sopimusten ja sopimushallinnan osalta todetaan, että kuntayhtymässä on aloitettu tarvittavien ohjeiden valmistelutyö sopimushallintaan, seurantaan ja laadintaan (sopimusohjauksen periaatteet ja sopimushallinnan ohjeet). Sopimushallinnan kehittämistä ja valmistelua jatketaan.

Kuntayhtymän toimintaympäristössä turvallisuuden ylläpito on osa päivittäistä työtä ja sitä tuetaan järjestämällä turvallisuuskoulutuksia vuosittain vaihtuvilla painopistealueilla. Turvallisuuskoulutusten painopisteinä ovat olleet kriisinsietokyky ja hyvät työyhteisötaidot sekä hybridijohtaminen yhä enemmän verkostoituneessa oppilaitosmaailmassa. Kokonaisturvallisuuden kehittämishankkeen kautta on luotu yhtenäinen turvallisuusasioiden perehdytysohjelma henkilöstölle sekä yhdenmukaistettu turvallisuushavaintojen kautta ennakivaa turvallisuuskulttuuria.

Henkilöstöllä menee paljon aikaa opiskelijoiden kuulemiseen, ongelmien selvittämiseen ja kadonneiden opiskelijoiden etsimiseen. Oppivelvollisuuden laajentuminen on tuonut lisää haasteita. Järjestyssääntörikkomukset ja monialainen asiantuntijaryhmä (OMAR) työllistävät opettajia ja koulutuspäälliköitä. Riskienhallintatyö on tehty keväällä 2022 ja työ on meneillään vuoden 2023 osalta esihenkilöiden toimesta. Kuormitus ja jaksaminen vaihtelee sekä henkilöstön että opiskelijoiden kesken.

Kuntayhtymän johto tulosalueen talousarvion toteutuminen

Kuntayhtymän johdon koko tulosalueen vuoden 2022 talousarvio oli laadittu siten, että talousarvioon on budjetoitu talousarviomuutoksen jälkeen toimintatuottoja 1,931 milj. euroa (tuottoihin sisältyy sisäisiä hallintopalveluja 1,468 milj. euroa). Toimintakuluja kuntayhtymän johdolle oli budjetoitu talousarvioon 1,931 milj. euroa

Toimintatuotot toteutuivat 0,162 milj. euroa alle talousarvion, toteuman ollessa 1,769 milj. euroa. Toimintakulut olivat 0,357 milj. euroa pienemmät kuin talousarvio, toteuman ollessa 1,575 milj. euroa. Toimintakatteeksi muodostui toimintatuottojen ja toimintakulujen jälkeen ylijäämää 0,195 milj. euroa.

Kuntayhtymän johdon tulosalueen osalta sitovuustaso yhtymähallitukseen nähden on talousarviomuutoksen jälkeen alijäämä -0,023 milj. euroa, toteuma oli ylijäämää 0,171 milj. euroa. Kuntayhtymän johdon tulosalueeseen sisältyvä luottamushenkilöhallinnon toteutuneet toimintatuotot olivat 0,366 milj. euroa ja toimintakulut -0,266 milj. euroa.

Alla olevissa taulukoissa kuvaa kuntayhtymän johdon tulosalueen taloussuunnittelun toteutumista 2022 sekä tulosalueelle kuuluvan luottamushenkilötoiminnan toteutumia.

	Tavoite	Toteuma 31.12.2022	Poikkeama
Toimintatuotot	1 931 466	1 769 769	-161 697
Toimintakulut	-1 931 466	-1 574 593	356 873
Toimintakate	480 000	195 176	195 176
Vuosikate	480 000	194 986	194 986
Tilikauden tulos	456 504	171 490	194 986
Tilikauden ylijäämä	456 504	171 490	194 986

Taulukko 8. Tulosalue; kuntayhtymän johto

	Tavoite	Toteuma 31.12.2022	Poikkeama
Toimintatuotot	359 888	366 185	-6 297
Toimintakulut	-359 888	-226 420	-133 468
Toimintakate	0	139 765	-139 765
Vuosikate	0	139 765	-139 765
Tilikauden tulos	0	139 765	-139 765
Tilikauden ylijäämä	0	139 765	-139 765

Taulukko 9. Luottamushenkilötoiminta

6.2. Oppimispalvelut

Oppimispalveluiden toimintaa ja toiminnan kehittämistä ovat ohjanneet kuntayhtymän ohjeet ja strategia, toimintaympäristön nopeat muutokset sekä opetus- ja kulttuuriministeriön koulutuspoliittiset tavoitteet.

Oppimispalvelujen tulosalueen johtamisesta vastaa rehtori yhteistyössä apulaisrehtorien, koulutuspäälliköiden, lukion johtajan, kehityspäällikön sekä oman henkilöstönsä kanssa hallintosäännössä kirjattujen tehtävien ja vastuiden mukaisesti. Toimintavuoden aikana on valmisteltu uutta oppimispalveluiden organisointia, joka astui voimaan 1.1.2023.

Oppimispalvelujen toiminnalliset tavoitteet ja palvelulupaukset on määritelty erikseen opiskelijoille, henkilöstölle ja työelämälle, jotka on kuvattu tarkemmin luvussa 5.5.3.

HYVINVOINTI	LIIKENNE	LIIKETALOUS
LUKIO	MATKAILU JA RAVITSEMINEN	METSÄ, MAATALOUS JA PUUTARHA
RAKENTAMINEN, SÄHKÖ JA TURVALLISUUS	TEOLLISUUS	YHTEISET OPINNOT

Kuva 9. Oppimispalvelujen tulosalueen osaamispoolit

Tämä tulosalue (ks. kuva 9) toteuttaa Savon ammattiopistossa koulutuksen järjestäjän järjestämisluvan mukaista perustehtävää järjestämällä nuorten, aikuisten ja maahanmuuttajien ammatillista perus- ja lisäkoulutusta (perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkintoja), työvoimakoulutusta, henkilöstökoulutusta ja ei-tutkintoon johettavaa ammatilliseen koulutukseen valmentavaa (VALMA) ja työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa (TELMA) koulutusta. VALMA-koulutus muuttui syksyllä 2022 tutkintokoulutukseen valmentavaksi TUVAK-koulutukseksi.

Savon ammattiopistolla on kiinteät toimipisteet Kuopion lisäksi Iisalmissa YSAO:n kanssa samassa kiinteistössä, Siilinjärvellä Toivalassa ja Rissalassa sekä Varkaudessa, missä kampuksella on lukio ja ammattiopisto. Oppimispalvelujen tulosalueella järjestetään myös oppisopimus- ja lukiokoulutusta sekä aikuisten perusopetusta Varkauden lukiossa. Savon ammattiopisto on yksi Suomen virallisista urheiluoppilaitoksista. Sakky Yrityspalvelut toimii työelämän palvelukanavana koulutusten myynnissä ja koordinoinnissa. Osa koulutuksista toteutetaan Savon Koulutus Oy:n kautta.

Oppimisympäristöjen terveellisyydessä ja turvallisuudessa on onnistuttu hyvin uusien toimitilojen valmistuttua. Iisalmissa on moderni ja toimiva oppimisympäristö. Savilahden muutto ja käyttöönotto toteutui onnistuneesti.

Työelämässä oppimisen (TEO) 50 %:n tavoite toteutuu aloilla hyvin ja näytöt annetaan työelämässä. Erityistä tukea tarvitsevat opiskelijat tarvitsevat yksilöllisiä ratkaisuja työelämäjaksojen toteuttamiseen ja näyttöjen antamiseen. TEO-toiminnassa kehityskohteena ovat erityisesti ohjaamisen resurssin kohdentaminen ja käyttö. Opiskelijan henkilökohtaisen tavoitteen tarkentumisessa TEO-jakson osalta on vielä tulevaisuudessa kehitettävää.

Verkossa oppimista kehitetään ja tavoitteena on, että 20 % opinnoista olisi mahdollista suorittaa etänä. Lähes kaikki yhteiset opinnot (YTO) voi suorittaa verkossa ja kehitystyö tältä osin on jatkuvaa.

Henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman (HOKS) käytännön ohjeet ja prosessikuvaukset ovat intranetissä. Jokaiselle opiskelijalle laaditaan opiskelun alussa HOKS, jota päivitetään säännöllisesti. Oman ja muiden työn vertailu on koettu hyväksi tavaksi kehittää HOKS:n laadintaa. Todettiin, että alaikäisten opiskelijoiden huoltajat ovat aktivoituneet osallistumaan ensimmäiseen HOKS-keskusteluun, kun se järjestetään ennen varsinaisen opiskelun alkua - toivottavasti tämä sitouttaa opiskelijoita.

Syksyllä 2022 käynnistettiin Kuopiossa Savilahden kampuksella kaksoistutkintojen toteutus uudella toimintamallilla yhteistyössä Kuopion aikuislukion kanssa. Opiskelijoina aloitti noin 100 henkilöä viidessätoista eri tutkinnossa. Uutta toimintamallia käytiin läpi muun muassa opinto-ohjaajien sekä tutkintovastaavien kanssa.

Elokuun alussa opiskelijat käyvät HOKS-keskustelun oman tutoropettajansa kanssa sovitusti. Tähän tutoropettajat varaavat aikaa, jotta HOKS suunnitelmien tekeminen käynnistyy heti. Alaikäisten opiskelijoiden huoltajat ovat osallistuneet aiempaa aktiivisemmin HOKS-keskusteluihin uuden toimintamallin myötä.

Huomioita ja näkemyksiä pedagogisista ratkaisuista

Työelämässä oppimisessa (TEO) havaittuja kehittämistarpeita ovat opiskelijan henkilökohtaisen opintopolun tavoitteen tarkentuminen TEO- jakson osalta, osaamisen arvioinnin periaatteiden täsmentäminen ja ohjaamisen resurssin kohdentaminen sekä käyttö. Erityisen tuen suunnitelmaa tarvitseville opiskelijoille sopivien työpaikkojen löytäminen on vaativaa. Tähän liittyy työpaikkaohjaajien koulutus, joustavat toteutustavat ja ajankohdat.

Lukuvuosisuunnittelun kehittämistä jatketaan vuonna 2023 edelleen. Tavoitteena on varmistaa sovittujen asioiden käyttöönotto. Ammatti- ja erikoisammattitutkintojen suunnittelu tapahtuu eri aikajänteellä, eri toimijoiden kautta ja on erilainen prosessi kuin perustutkintojen kohdalla. Tämän kehittämistä kannattaa jatkaa. Vuoden 2022 tavoitteena oli myös opetuksen ja ohjauksen laatutavoitteiden sekä mittareiden määrittely, joka jatkuu vuonna 2023.

Savon koulutus Oy:n koulutusten ja oppimispalvelujen prosessin yhteensovittaminen suunnittelusta, tarjouspyynnöistä ja muista herätteistä aina laskutukseen saakka on kehittämisen kohteena.

Prosessia kehitetään kirjaamisten laadun kohottamiseksi yhtenä tärkeänä osana tutoropettajan ja eri HOKS-toimijoiden työtä. Näin varmistetaan tiedon oikeellisuus ja oikea-aikaisuus muun muassa valtakunnallisiin tietojärjestelmiin KOSKI ja eHOKS. Tältä osin kuntayhtymä on mukana tietojohdamisen kehittämisen verkostohankkeessa asiaa edistämässä.

SUOSITUS 4:

HOKS:sta on tärkeää luoda aito oppimisen väline, joka auttaa opiskelijaa oppimisen polulla.

Kaikissa kolmessa oppimisympäristössä pedagogiset näkökohdat, tarpeet ja vaatimukset pedagogiikalle ja opettajuudelle ovat erilaiset. Osassa oppimisympäristöissä pedagogista oppimista kehitetään edelleen, esimerkiksi työelämässä oppimisessa. Eniten tehtävää on ollut verkko-opetuksen ja -ohjaamisen kehittämisessä.

Osaamisperusteisuus on ollut edelleen vuonna 2022 näkökulmana opetuksen ja toteutusten suunnittelussa sekä kehittämisprosesseissa. Tavoitteena on ollut saada kehitettyä käytäntöjä, joiden kautta osaamisperusteinen ajattelu- ja toimintatapa näkyisi opiskelijalle.

Opettajien pedagogisen osaamisen kehittymistä on tuettu opetushenkilöstön verkkokoulutuksilla, joiden teemat sisälsivät henkilöstökoulutuksen kehittämistarpeita, muun muassa työelämän palvelumallin kehittäminen ja opiskelija- ja asiakaslähtöisyys.

Kuntayhtymä on toteuttanut omia pedagogisia katselmuksia, joita tarkastuslautakunta pitää hyvänä. Pedagogisissa katselmuksissa on tarkasteltu tutkintokohtaisesti opetus- ja oppimisprosessin toteutumista kokonaisuudessaan, johon kuuluvat opetuksen suunnittelu ja valmistelu, opetuksen toteuttaminen, oppimisympäristön organisointi, opetusmateriaali, opiskelijoiden ohjaus ja arviointi sekä asiakirjat ja toimitilat.

Koulutusta on järjestetty monimuotoisesti myös alueellisesti siellä, missä sen toteuttamiseen on ollut riittävästi kysyntää. Näin on toimittu esimerkiksi sosiaali- ja terveysalan maakunnallisten koulutusten kohdalla.

Tutkinnon osien suorittaneiden määrä on lisääntynyt paljon ja vastaavasti koko tutkintojen suoritusmäärä on vähentynyt. Tämän johdosta opiskelijavuodet ovat lisääntyneet reilusti. Yksi syy opiskelijavuosien kasvuun on laaja järjestämislupa. Järjestämislupa on Pohjois-Savon lisäksi Pieksämäki ja Kainuussa järjestettävä sopi-muskoulutus yritysyritystyönä. Tutkinnon osien kasvaneeseen määrään on vaikuttanut myös oppisopimusten määrä.

Oppimispalveluiden tapaamisissa esiin tulleita asioita

Keskusteluissa on esille tullut suurimpana toiminnallisena haasteena yksilölliset velvoittavat henkilökohtaiset opintosuunnitelmat (HOKS) ja se, kuinka pystytään vastaamaan erilaista tukea tarvitsevien opiskelijoiden tarpeisiin. Myös TELMA-opiskelijoilla on velvollisuus osallistua opetukseen oppivelvollisuuden laajenemisen myötä. Kyseiseen koulutukseen on hakijoita ja tarve kasvaa, mutta on epävarmaa, soveltuvatko kaikki hakijoista sinne. Ylä-Savon/lisalmen TELMA-koulutuksen järjestämiseen on etsittävä keinoja. Suurin haaste toiminnallisella puolella on se, kun laki velvoittaa järjestämään mahdollisimman yksilölliset opiskelijapolut. Myös yritysten tarpeisiin vastaaminen on haasteellista. Opiskelijoiden tuen ja erityisen tuen tarpeisiin vastaaminen on vaikeaa eivätkä resurssit riitä.

Savon koulutuskuntayhtymän vahvuudeksi on todettu laaja-alaisuus ja se, että opetuksen toteuttamiseen on saatu mukaan laajasti henkilöstöä. Koulutuksen laajuus on suurempi kuin saatu rahoitus, joka voi johtaa koulutustarjonnan supistamiseen Savon koulutuskuntayhtymän ydinalueen ulkopuolelta. Taloudellisena haasteena on muun rahoituksen pirstaleisuus järjestämisluvan mukaisen yksikköhintarahoituksen rinnalla.

Opiskelijapalautetta arvioitaessa on sen todettu olevan yli tavoitteen, mutta siinä on paljon vaihtelua niin keräämistavassa kuin laadussa. Parhaimmat palautteet on saatu maatalous ja metsäpuolelta ja heikoimmat rakennusosalta. Opiskelijapalautteen vastausaktiivisuus on huono ja se vaatii kehittämistä. Keskeyttäneiden mittarin tulisi perustua enemmän alakohtaisuuteen.

SUOSITUS 5:

Opiskelijapalautteen keräämistä ja käsittelyä tulee kehittää luomalla selkeät ja yhdenmukaiset toimintatavat.

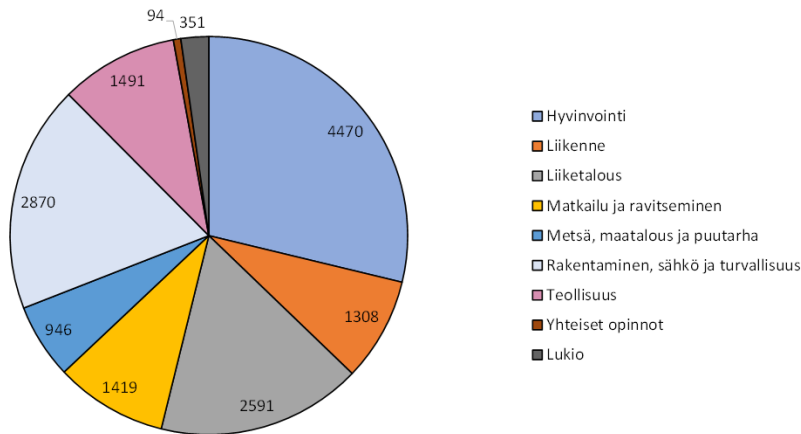
Keskusteluissa on esille tullut, ettei tavoitteena ollut TKI (tutkimus-kehittämis- ja innovaatio) -toiminta ole edennyt toimintavuoden aikana.

Sakky Yrityspalvelut

Sakky Yrityspalveluiden kehittämisen pääpaino on ollut markkinoinnin ja viestinnän kehittämisessä, jotta voidaan vastata joustavasti ja nopeasti erilaisiin asiakkaiden palvelutarpeisiin. Yrityspalveluiden tiimi on vastaanottanut oppisopimusten ja tarjousten valmistelusta sekä myynnin koordinoinnista. Kehittämistyötä on tehty raportoinnin, seurannan, tiedolla johtamisen, myynnin ja toiminnan ohjaamisen osa-alueilla. Vuoden 2022 työelämä tutkimuksen mukaan kaikkien palvelujen tunnettuus on lisääntynyt aiempaan mittaukseen verrattuna. Tavoitteiden saavuttamista ei ole tarkemmin avattu kaikilta osin.

Oppimispalveluiden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Opiskelijavirtauma (eri opiskelijoita vuoden aikana) osaamispoolittain vuonna 2022
(yhteensä 15 540)

Kuva 10. Opiskelijavirtauma. Lähde: opiskelijatilasto.

saavutettiin ja ylitettiin kymmenen tavoitetta muista näkökulmista. Tavoitteeseen ei päästy neljän tavoitteen osalta, jotka olivat asiakasnäkökulma tutkintojen määrä 2365 (tavoite 2400), prosessinäkökulmat keskeyttäminen 6,7 % (tavoite 6,2 %) ja opiskelijapalautteen vastausaktiivisuus 43 % (tavoite 75 %) mittaritiedon perusteella tulos on heikko ja henkilöstönäkökulma henkilöstön koulutus/htv 2,4 % (tavoite 3,0 %).

Kaikkien osaamispoolien yhteenlaskettu opiskelijavirtauma v. 2022 oli 15 540 opiskelijaa (edellisenä vuonna 15 033).

Oppimispalveluiden vuoden 2022 talousarvio laadittiin siten, että talousarvioon sisältyvää valtionosuusperusteista tulo-rahoitusta oli 58,1 milj. euroa (talousarviomuutoksen jälkeen 60,7 milj. euroa), toteuman ollessa valtionosuusrahoituksen osalta noin 62,3 milj. euroa, joka oli 1,6 milj. euroa talousarviota parempi. Lukiokoulutuksen valtionosuusrahoitus talousarviossa oli 1,6 milj. euroa ja toteuma 1,7 milj. euroa, joka on 0,1 milj. euroa talousarviota parempi.

Yhteensä tulosalueelle talousarviossa toimintatuottoja oli arvioitu 74,3 milj. euroa (talousarviomuutoksen jälkeen 75,7 milj. euroa) toteuman ollessa 77,5 milj. euroa. Poikkeama toimintatuotoissa oli 2,299 % eli 1,8 milj. euroa.

Toimintakulut alkuperäisessä talousarviossa oli -72,9 milj. euroa (talousarviomuutoksen jälkeen -74,5 milj. euroa). Toteutuneet toimintakulut yhteensä -75,7 milj. euroa. Poikkeama toimintakuluissa oli 1,518 % eli ylitys -1,2 milj. euroa talousarvioon verrattuna.

Oppimispalveluiden tulosalueen osalta yhtymähallitukseen nähden sitova tavoite oli tilikauden alijäämä -0,139 milj. euroa (talousarviomuutoksen jälkeen +0,103 milj. euroa), tilikauden toteuma ylijäämä 0,891 milj. euroa. Ylijäämä on 0,788 milj. euroa parempi kuin talousarviossa.

	Tavoite	Toteuma 31.12.2022	Poikkeama
Toimintatuotot	75 707 555	77 489 188	1 781 633
Toimintakulut	-74 502 563	- 75 652 659	-1 150 096
Toimintakate	1 204 992	1 836 529	631 537
Vuosikate	1 204 992	1 836 350	631 359
Tilikauden tulos	33 454	821 267	787 813
Tilikauden ylijäämä	103 454	891 267	787 813

Taulukko 10. Oppimispalveluiden talousarvion 2022 ulkoisten + sisäisten tulojen ja menojen tavoitteiden toteuman vertailu

6.2.1 Savon ammattiopisto

Koulutuksen järjestäminen perustuu opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämään ammatillisten tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupaan (VN/25800/2021). Savon ammattiopistossa toteutettiin koulutusta seuraavissa pooleissa: hyvinvoinnin, liikenteen, liiketalouden, matkailun ja ravitsemisen, metsän, maatalouden ja puutarhan (sisältäen ympäristö), rakentamisen, sähkön ja turvallisuusalan, teollisuusalan ja yhteisten opintojen pooleissa. Hyvinvoinnin pooli sisältää TUVA-, VALMA- ja TELMA-koulutukset, joista VALMA-koulutus päättyi 31.7.2022.

Opettajille opetuksen suunnitteluun ja toteuttamiseen on järjestetty ohjausta tiimi- ja pienryhmämuotoisena. Merkittävimmät panokset on kohdistettu oppimisympäristöjen kehittämiseen sekä uusien oppimistehävien laadintaan kaikissa kolmessa oppimisympäristössä.

Savon ammattiopistoon on mahdollisuus hakea opiskelijaksi perusopetuksen jälkeisiin koulutuksiin yhteishaun kautta ja joustavasti jatkuvan haun kautta. Etäopetuksen ja oppisopimuskoulutusten opetuksen tarjonta on laajaa ja ulottuu kysynnän mukaan varsinaisen toiminta-alueen ulkopuolelle. Jatkuvan haun kautta tuleville opiskelijoille järjestetään useita noin kerran kuukaudessa toteutettavia opintojen aloituksen Starttipäiviä. Tarkastuslautakunnan mielestä tämä on hyvä opiskelijalähtöinen toimintatapa.

Opiskelijoiden yksilöllisestä tai pienryhmäohjauksesta vastaavat yhteistyössä tutoropettajat ja opiskelijahuollon ammattilaiset.

KEHITTÄMISKOHDE	ARVIO TAVOITTEEN SAAVUTTAMISESTA	
Erinomainen opetus ja ohjaus. (<i>palvelulupaus opiskelijalle</i>)	Mittari / toteuma - opiskelijapalaute tuloskortilla 4,1 (tavoite 4,0) - työllistyminen tuloskortilla 89 % (tavoite 70 %) sekä jatko-opintoihin siirtyminen tuloskortilla 7 % (tavoite 5 %) - tutkintojen määrä tuloskortilla 2365 (tavoite 2400) ja osaamispisteiden määrät tuloskortilla 431 376 (tavoite 420 000)	
Opetuksen ja ohjauksen suunnittelun ja toteutuksen jatkuva parantaminen opiskelijoiden, työelämän ja henkilöstön palautteita hyödyntämällä. (<i>palvelulupaukset henkilöstölle ja opiskelijalle</i>)	Mittari / toteuma - työyhteisökysely (<i>ei arvioitavaa tulosta saatavilla</i>) - terveysprosentti tuloskortilla 85 % (tavoite 82 %) - henkilöstön koulutus/htv (%) tuloskortilla 2,4 (tavoite 3,0) - opiskelijapalaute tuloskortilla 4,1 (tavoite 4,0)	
Sakky Yrityspalvelujen / työelämän palvelumallin kehittäminen laadukkaaksi osaksi kaikkien koulutusalojen toimintaa. (<i>palvelulupaus työelämälle</i>)	Mittari / toteuma - työelämäpalaute tuloskortilla 4,1 (tavoite 4,0) - työelämässä oppimisen määrä ja laatu (<i>ei arvioitavaa tulosta saatavilla</i>) - työllistyminen tuloskortilla 89 % (tavoite 70 %)	

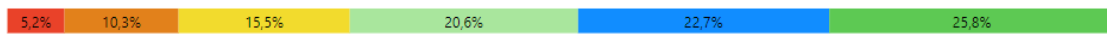
Taulukko 11.

Työelämässä oppimisen määrää ja laatua on kuvattu oheisessa kuvassa numero 11.

1. Sain riittävästi ennako-ohjausta ennen työpaikalla järjestettävää koulutusta

2. Minut perehdytettiin työyhteisöön ja työtehtäviin

3. Sain tehdä asetettujen tavoitteiden mukaisia työtehtäviä

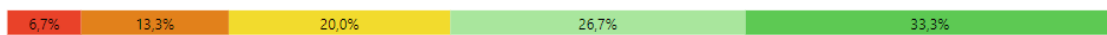
4. Sain opettajalta riittävästi ohjausta ja palautetta jakson aikana

5. Sain työpaikkaohjaajalta riittävästi ohjausta ja palautetta jakson aikana

6. Olen kokonaisuutena tyytyväinen jakson toteutumiseen

7. Voisin suositella tätä työpaikkaa opiskelukaverilleni

Kuva 11. Työelämässä oppimisen palautekyselyn tulokset. (Lähde: RapSa)

6.2.2 Varkauden lukio ja aikuislinja

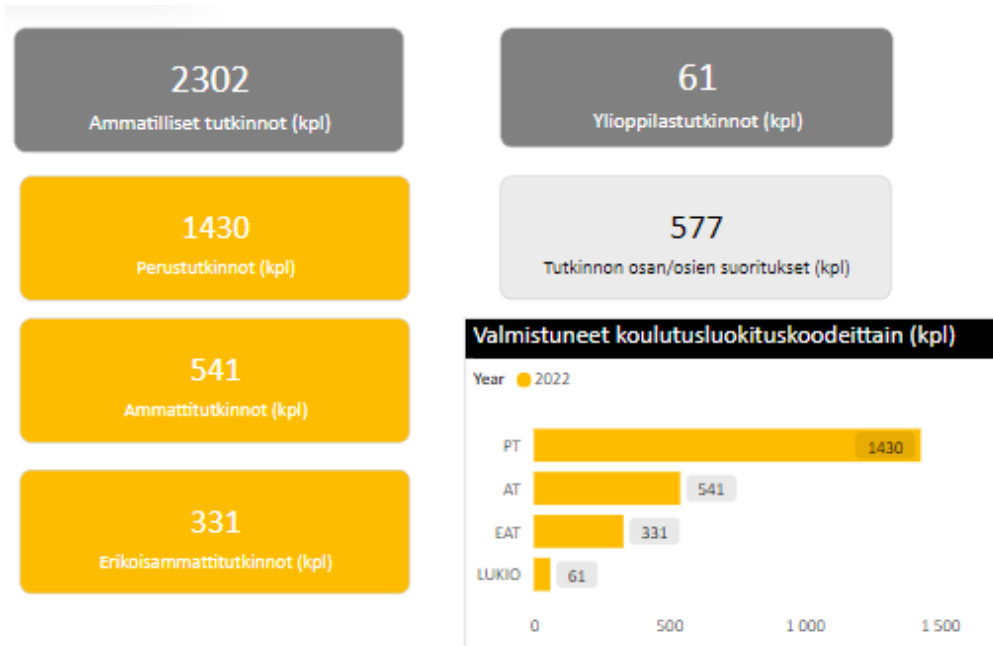
Varkauden lukion toiminta perustuu opetus- ja kulttuuriministeriön Savon koulutuskuntayhtymälle myöntämään lukiokoulutuksen järjestämislupaan (45/530/2008). Lukion opiskelijoiden aloituspaikkamäärä v. 2022 oli 96 ja lukio-opinnot aloitti 89 opiskelijaa.

Toiminnallisten tavoitteiden suurin onnistuminen oli lukion opiskelijamäärätavoitteen 225 ylittäminen 24,4 opiskelijalla ollen 249,4 opiskelijaa.

TAVOITE	ARVIO TAVOITTEEN SAAVUTTAMISESTA	
Uuden opetussuunnitelman soveltaminen	Lukion uuden opetussuunnitelman (LOPS 2019) mukainen vuosikurssi kerrallaan käyttöönotto toteutui.	
Opiskelijoiden itsearviointi	Itsearviointi toteutettiin kyselyllä ottamalla jokaisesta jaksosta 2–4 opintomodulia opinnoista	
Opiskelijoiden ja opettajien kohtaaminen tavoitteena avoin ja luottamuksellinen opiskelijoiden ja opettajien välinen suhde	Opiskelijoiden ja opettajien välistä suhdetoimintaa toteutettiin ryhmäytymispäivillä ja luokkien puheenjohtajien tapaamisilla. Arvio opettajien kiinnostuksesta oppilaita kohtaan oli keskimäärin 3,2 arvioituna asteikolla 1–5.	
Opiskelu- ja työrauha	Opiskeluryhmän työrauhaa arviointiin kysymyksellä onko ryhmässä ollut hyvä työrauha. Tuloksena oli keskimäärin 3,85 arvioituna asteikolla 1–5	

Taulukko 12.

Oppimispalvelut tulosalueen tuloksia

Kuva 12. Tutkintojen määrät v. 2022. (Lähde: RapSa)

Kehittämisessä toiminnallinen tavoite on *”toinen toisiltamme oppiminen”* sisältäen hyvät käytänteet, pedagogiset ratkaisut, tiimitoiminnan, arjen johtamisen, 5S:n, työmenetelmien standardoinnin, työturvallisuuden ja työtuottavuuden. Kaiken toiminnan läpileikkaavana toiminnallisena tavoitteena oli yrittäjyys ja ympäristöystävällisyys.

TAVOITE	ARVIO TAVOITTEEN SAAVUTTAMISESTA	
OPVA –opintojen kehittäminen (=oppimisvalmiuksien tukeminen). Näitä kutsutaan <i>”treeniopinnoiksi”</i> .	Oppimisvalmiuksia tukevia opintoja on kehitetty (OPVA-opintojen) toimintamalla kokeilemalla erilaisia toteutusvaihtoehtoja eri kampuksilla.	
Yhteistyö lukioiden kanssa kaksoistutkintojen lisäämiseksi.	Savilahden kampuksella käynnistetty kaksoistutkintojen toteutus uudella toimintamalla yhteistyössä Kuopion aikuislukion kanssa: sata opiskelijaa viidessätoista eri tutkinnossa.	
Opiskelijahuollon tukeminen.	Erityisen tuen prosessikuvauksia päivitetty tukemaan arkipäivän toimintaa ja järjestetty erityisen tuen kehittämiseksi kaksi koko henkilöstölle tarkoitettua koulutusta: <i>”Tarkkaavaisuuden tukeminen”</i> sekä <i>”Mielenterveyden häiriöt opiskelijoilla”</i> . Lisäksi toteutettu marras-joulukuussa vastuualueilla erityisen tuen toimintamallin koulutukset opetus- ja ohjaushenkilöstölle.	
Yhteistyö ESR hankkeessa <i>”Wörtti”</i> (elinikäisen kasvun ja kuntoutumisen tuen monialaiset toimintamallit).	Toiminnan tuloksista ei arviointia.	
Työllisyyspolkujen rakentaminen AMOS hankkeen kautta. Kansainvälisyyden, maahanmuuttajien ammatillisen koulutuksen kehittämistyö sekä uudenlaisien kielitestien kehittäminen ja maahanmuuttajaverkostoissa toimiminen.	AMOS -hanke alkanut 1.1.2020 ja päättyy 30.6.2023.	

Taulukko 13.

6.2.3. Yhteenveto oppimispalveluihin tehdyistä arviointikäynneistä

Arviointikäynneillä on keskusteltu opiskelijoiden, henkilöstön ja koulutuspäälliköiden kanssa. Koulutuspäälliköt ovat täyttäneet etukäteen tarkastuslautakunnalle vastualueitaan koskevat esitietolomakkeet. Tarkastuslautakunnan valmisteleman esitietolomakkeen kysymykset pohjautuvat valtuuston hyväksymään vuoden 2022 toiminta- ja taloussuunnitelmaan.

Kuva 13. Savon ammattiopisto

Liiketalous-, media-, matkailu- ja ravitsemisen, hyvinvointiala / kone- ja tuotantotekniikka-alat (Varkaus)

Kolmen oppimisympäristön hyödyntämistä opiskelijoiden opintopoluissa kunkin opiskelijan henkilökohtaisen suunnitelman mukaisesti on pidetty alalla tärkeimpänä tehtävänä.

Työssäoppimispaikat opiskelijoille löytyvät helposti. Opiskelijat toivoisivat varsinkin nuorisokoulutuksessa opintoihin sisältyvän enemmän työelämätaitojen opetusta.

Korona-aikana opettajien ja ohjaajien tietotekniset valmiudet verkko-oppimisympäristöihin kehittyivät merkittävästi ja sähköisiä ohjausmenetelmiä on hyödynnetty myös työelämässä oppimisen ohjauksessa ja arvioinneissa. Henkilöstön kanssa on käyty keskusteluja lukuvuoden 2021–2022 aikana työpanoksen ja osaamisen painottumisesta eri oppimisympäristöihin. Työtehtäviä ei toistaiseksi ole voitu selkeästi kohdentaa siten, että opettajat keskittyisivät tietyn oppimisympäristön kehittämiseen.

Liiketalouden työelämäfoorumien toiminta on vähäistä. Osaamispoolien työelämäfoorumeissa on kuultu yrittäjäkavereita, mutta näkemykset ovat jääneet melko suppeiksi. Koulutusalat ovat kuitenkin jatkuvassa vuorovaikutuksessa alueen yritysten kanssa opiskelijoiden työelämässä oppimisen kautta, jolloin voidaan samalla kartoittaa yritysten koulutustarpeita ja huomioida työvoiman tarve sekä yritysten henkilöstön kehittämistarpeet. Toimintaympäristön ennakkointia tehdään myös yhdessä Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja Työ- ja elinkeinotoimiston kanssa.

Liiketaloudessa on kehitetty yhteistä opintotarjotinta Kuopion ja Iisalmen kanssa, toteutus on alkanut esikoulutuksissa yhteisellä toteutusmallilla syksyllä 2022. Toteutusmallin on tarkoitus olla tulevaisuudessa opintoalajarajat ylittävää.

Myös kone- ja tuotantotekniikassa on tiivistetty yhteistyötä Kuopion kanssa yhteisen Moodle-materiaalin kehittämiseksi TUO-hankkeen rahoituksella sekä OPPIYMPÄT-hankeessa. Samoin lähihoitajakoulutuksessa on siirrytty yhteisiin Moodle-pohjiin koko osaamispoolin osalta. Erityisesti kone- ja tuotantotekniikassa sekä puhtaus- ja kiinteistöpalvelussa on tehty merkittäviä investointeja, joiden avulla pyritään lisäämään koulutusten vetovoimaisuutta sekä työelämävastaavuutta.

Huomioita:

- Turvallisuuteen kiinnitetään huomiota työsaleissa.
- Perusteet opetetaan hyvin.
- Koulukiusaamiseen puututaan heti, jos sitä ilmenee. Koulurauha julistettu.
- Opiskelijahuolto toimii.
- Erityisopetuksen tarve on lisääntynyt.
- Rapsan käyttö ei aktiivista.
- Riskinä todettiin puutteet omaisuuden merkinnässä.
- Palautteen kerääminen, ajoitus ja hyödyntäminen prosessina vaatii kehittämistä.
- Palvelulupausten strateginen merkitys vaatii selkiyttämistä.

Vastuualueen osalta tulosalueeseen nähden sitova tilikauden tavoite oli ylijäämää 0,111 milj. euroa. Toiteuman ollessa alijäämäinen -0,264 milj. euroa eli tulos on talousarviota huonompi 0,375 milj. euroa.

	Tavoite	Toteuma 31.12.2022	Poikkeama
Toimintatuotot	4 837 950	4 621 614	216 336
Toimintakulut	-4 643 452	-4 830 725	187 273
Toimintakate	194 498	-209 111	403 609
Vuosikate	194 498	-209 141	403 639
Tilikauden tulos	111 112	-263 931	375 043
Tilikauden ylijäämä	111 112	-263 931	375 043

Taulukko 14. Liiketalous-, media-, matkailu- ja ravitsemisen, hyvinvointiala / kone- ja tuotantotekniikka-alat (Varkaus)
Lähde: TANE

Hyvinvointi- ja liiketalousalat (Iisalmi)

Opiskelijat ovat pääosin tyytyväisiä yleisesti opiskeluun, opetukseen ja työssäoppimiseen. Opinnot edistyvät sujuvasti ja työelämään tutustumispaikat sekä harjoittelupaikat löytyvät helposti.

Savon ammattiopisto jakaa Iisalmessa kampuksen Ylä-Savon ammattiopiston (YSAO) kanssa. Yhteistyötä ja yhdessä opiskelua opiskelijoiden kesken voisi kehittää eri opetuksenjärjestäjistä huolimatta, kun ”opiskelu ja oppiminen” on yhteisenä tavoitteena. Positiivista oli todeta Savon ammattiopiston ja YSAO:n yhteinen englannin kielen opetus sekä sotealan oppisopimuskoulutusten hallinnointi.

Opiskelijapalautteen keräämiseen, käsittelemiseen ja niiden merkityksen hyödyntämiseen on eri aloilla erilaiset ja eritasoiset käytänteet. Selkeää kokonaiskuvaa opiskelijapalautteiden kokonaiskonseptista ei saatu eikä tarkastuslautakunnalle esitelty palautetuloksia.

Henkilöstöä tavattuun tarkastuslautakunta totesi työilmapiiriin iloiseksi ja hyväksi sekä henkilöstön että opiskelijoiden kesken. Opiskelu- ja työhyvinvointiin liittyen muun muassa ”ilmainen aamupuuro” -käytäntö on toimiva, suosittu ja hyväksi havaittu. Opetushenkilöstö kokee, että he voivat vaikuttaa omaan työhönsä esimerkiksi opetustuntirakenteen ja työnjakamisen kautta. Positiivista oli havaita, että kaikkialla oli ”uutta positiivista säpinää” kuten opiskelijoiden toimiva ohjauskulttuuri, uusien toimintamuotojen kokeilut ja POP UP -myymälä. Haasteisiin, kuten Kurre -työajansuunnitteluohjelman erityispiirteisiin ja hyödynnettävyyteen tai

YSAO:lle sopimuksen perusteella maksettaviin kuluihin tyhjästä tai sisäilmaongelmaisista tiloista, suhtauduttiin kärsivällisyydellä. Iisalmen kampuskäynnistä jäi tarkastuslautakunnalle myönteinen kokonaiskuva.

Huomioita:

- Toimitilat ovat Iisalmissa hyvät ja toimivat.
- Työelämäfoorumit eivät ole kokoontuneet. Toimintatapa vaatii uudistusta.
- Rehtori on jäänyt tuntemattomaksi opiskelijoille.
- Opiskelijoissa on haastavaa ainesta, mutta oppivelvollisuusiän nostaminen ei ole tuonut eroja.
- Pitkät sairauslomat haasteena.
- Opettaja rasittaa opettamisen lisänä oleva muu työ.
- YSAO on vahva toimija Iisalmissa, Savon ammattopiston näkyvyys Ylä-Savossa on hieman vähäisempi.

Vastuualueen osalta tulosalueeseen nähden sitova tilikauden tavoite on ylijäämä 0,047 milj. euroa, toteuma oli 0,103 milj. euroa ylijäämää, eli talousarviota 55 266 euroa parempi.

	Tavoite	Toteuma 31.12.2022	Poikkeama
Toimintatuotot	2 336 264	2 512 369	-146 105
Toimintakulut	-2 318 790	-2 409 628	90 839
Toimintakate	47 474	102 741	-55 266
Vuosikate	47 474	102 741	-55 266
Tilikauden tulos	47 474	102 741	-55 266
Tilikauden ylijäämä	47 474	102 741	-55 266

Taulukko 15. Lähde: TANE

Liiketalous (Kuopio)

Uudet toimitilat ovat hyvät ja toimivat. Ongelmaa tilojen riittävyyden kanssa tulee silloin kun kaikki opiskelijat ovat lähiopetuksessa eivätkä työssä oppimassa.

Opettajien kuormitusta lisää opettamisen lisäksi tehtävä työ, entistä haastavimmat opiskelijat ja hajanainen työnkuva. Opettajat kokevat, että saisivat ”opin paremmin perille”, jos heillä olisi aikaa keskittyä erityisesti enemmän tukea tarvitseviin opiskelijoihin tai pelkästään tiettyihin opetuskokonaisuuksiin. Henkilöstön jakaminen on vaihtelevaa, mutta keskimääräisesti tilanne on hyvä. Hyvä työyhteisö auttaa jaksamaan.

Henkilöstö päivittää osaamistaan tarpeen mukaan. Opettajien työelämäjaksot eivät toteudu toivotulla tavalla, vaikka olisivat tärkeitä ajantasaisen tiedon saamiseksi.

Opiskelijat kokevat ryhmäkoot isoiksi ja oppitunnit ”eläväisiksi”, keskittymiskyky opiskelijoilla vaihtelee. Haasteina koetaan muun muassa kulttuurierot, pitkiltä tuntuvat koulupäivät ja jaksaminen. Opiskelijat kokevat, että opinnoissa käytännönläheisyys on parasta, voi opiskella itsenäisesti ja joustavasti, palkkatyönteko onnistuu opiskelujen ohella. Koulukiusaamista ei ole ilmennyt.

Yksilölliset opintopolut johtavat siihen, että opetusryhmät eivät pysy yhtenäisinä. Opiskelijat kokevat, että heille olisi hyväksi pysyvämpi oppimisympäristö. Enimmäkseen työssä oppimassa oleva opiskelija jää paitsi oppilaitoksessa annettavasta tiedosta ja taidoista. Olisi hyvä, jos opiskelija vaihtaisi työssäoppimispaikkaa opintojen aikana tutustuakseen mahdollisimman paljon erilaisiin työtehtäviin.

Opiskelijat kokevat, että koululta kannustetaan kansainvälisyyteen, sen sijaan opiskelijoilta puuttuu rohkeutta lähteä ulkomaille. Opiskelijan on itse oltava aktiivinen, jos haluaa lähteä opiskelijavaihtoon.

Yhteistyön kehittämistä muiden toimipisteiden kesken on edistetty esimerkiksi järjestämällä opetusta yhteistyössä.

Kurssien palautekyselyjä tehdään vaihtelevasti, kerääminen on vapaaehtoista ja palautteita ei käydä läpi. Henkilöstöpalautekyselyt käydään läpi ja kehittämiskohteet viedään konkreettiselle tasolle.

Riskitekijänä on lähitulevaisuudessa eläköityvän henkilöstön määrä.

Kehittämiskohteina tuotiin esille:

- pedagogiikka
- opiskelutaidot / työelämätaidot
- opiskelijoiden matemaattiset taidot

Vastuualueen Liiketalous 1 osalta tulosalueeseen nähden sitova tilikauden tavoite oli ylijäämää 0,364 milj. euroa, toteuma on 1,545 milj. euroa ylijäämäinen, mikä on 1,181 milj. euroa talousarviota parempi.

	Tavoite	Toteuma 31.12.2022	Poikkeama
Toimintatuotot	6 281 447	7 263 347	-981 900
Toimintakulut	-5 917 685	-5 718 283	-199 402
Toimintakate	363 762	1 545 064	-1 181 303
Vuosikate	363 762	1 545 031	-1 181 269
Tilikauden tulos	363 762	1 545 031	-1 181 269
Tilikauden ylijäämä	363 762	1 545 031	-1 181 269

Taulukko 16. Liiketalous 1, Kuopio. Lähde: TANE

Rakentamisen, sähkön ja turvallisuuden poolista rakentamisen vastuualue 3 (Kuopio)

Opiskelijat ovat kokeneet, että etäopiskelua on ollut mahdollisuus hyödyntää hyvin. Uudet tilat ovat todella toimivat. Työssäoppimispaikkojen saamisessa on vaihtelua koulutusalojen välillä. Opettajat tukevat maahanmuuttajia hyvin niin kieleen kuin opintoihin liittyvissä ongelmissa. Kansainvälisyyteen ja yrittäjyyteen kannustetaan opinnoissa. Henkilökohtaiset opintosuunnitelmat koetaan opiskelijoiden puolelta toimiviksi.

Palautetta kysellään opiskelijoilta kurssien päätteeksi, mutta palautteiden käsittely jäi lautakunnalle epäselväksi. Opettajat antavat myös suoraa palautetta opiskelijoille ja käyvät opiskelijoiden kanssa vuorovaikutteista kehittävästä keskustelua. Tulo- ja olokyselyt olivat opiskelijoille epäselviä. Opiskelijaterveydenhuolto koetaan toimivaksi.

Kampusten välillä tehdään yhteistyötä puolin ja toisin. Kestävä kehitys tuodaan opiskelijoiden arkipäivään ja sillä pyritään saamaan aikaan säästöjä.

Opetustilat ovat hyvät ja perehdytys toimii kohtalaisesti. Opettajien näkökulmasta oppimisen ja opitun laadunvarmistus ja työturvallisuus ovat tärkeitä ja kulkevat käsikädessä. Opettajien rekrytoinnissa ei ole vielä ollut hakijapulaa mutta pedagogisesti päteviä hakijoita, joilla on riittävä käytännön työelämäkokemus, voisi olla enemmän. Esihenkilö luottaa työntekijöihinsä ja antaa melko vapaat kädet hyödyntää omaa osaamista opetuksessa.

Aloittavien opiskelijoiden ensimmäinen opiskeluvuosi on pääosin niin sanottua kasvattamista ja opetussuunnitelman perusteiden avaamista. Toinen ja kolmas opiskeluvuosi painottuvat ammatilliseen ja syventäviin opintoihin.

Työelämäyhteys toimii alalla pääosin hyvin, mutta työpaikkaohjaajan ja koulun välisessä yhteistyössä on vielä kehitettävää.

Varahenkilöiden puuttuminen on riski alalla ja sijaisjärjestelyjen toteuttaminen on vaikeaa.

Vastuualue 3 rakentamisen, sähkön ja turvallisuuden poolin osalta tulosalueeseen nähden tilikauden tavoite oli ylijäämä 0,008 milj. euroa, toteuma on alijäämä - 0,004 milj. euroa eli talousarviota huonompi 11 330 euroa.

	Tavoite	Toteuma 31.12.2022	Poikkeama
Toimintatuotot	4 589 203	4 745 067	-155 863
Toimintakulut	-4 521 152	-4 748 840	227 689
Toimintakate	68 052	-3 774	71 825
Vuosikate	68 052	-3 778	71 830
Tilikauden tulos	7 552	-3 778	11 330
Tilikauden ylijäämä	7 552	-3 778	11 330

Taulukko 17. Rakentamisen, sähkön ja turvallisuuden poolista rakentamisen vastuualue 3 Kuopio. Lähde: TANE

Kooste oppimispalvelujen arviointikäynneistä

Arviointikäynneillä tuli esille, että Savon koulutuskuntayhtymä koetaan hyväksi työyhteisöksi. Työyhteisön kehittämiseen tehdyt satsaukset ovat olleet oikeita ja vaikuttavia.

Toimitilojen on todettu olevan toimivat.

Palautetta kerätään ja sitä hyödynnetään. Arviointikäynneillä oli havaittavissa, että palautekäytännöissä on kirjavuutta. Kurssijaksojen päätteeksi palautetta kerätään, mutta sen käsittelyssä on vaihtelevuutta. Palautteiden keräämiseen ja käsittelyyn ei vaikuta olevan yhtenäisiä toimintatapoja tai säännöllisyyttä.

Työelämässä oppiminen on kokonaisuutena kehittynyt hyvin ja se toimii. Tarkentamista ja kehittämistä tarvitaan opiskelijan henkilökohtaisen opintopolun tavoitteen tarkentamiseen. Opintojen osalta osaamisen arvioinnin periaatteet tarvitsisivat perusteiden täsmentämistä. Työelämässä oppimisessa tarvitaan edelleen työpaikkaohjaajien koulutusta. Siihen pitäisi löytää joustavia toteutustapoja, aikaa ja ajankohtia.

HOKS-prosessissa kehittämistä on laadukkaassa kirjaamisessa, jotta tieto välittyy oikein ja oikea-aikaisesti eri järjestelmiin.

6.3. Tukipalvelut

Kuva 14. Tukipalvelujen tulosalueen osaamispoolit.

Tukipalvelujen tulosalue aloitti toimintansa nykymuotoisena 1.1.2022. Sen tehtävänä on tuottaa kuntayhtymälle kaikki ne tukipalvelut, joiden avulla voidaan varmistaa kuntayhtymän ylläpitämien oppilaitosten tuloksellinen ja häiriötön toiminta. Tukipalvelujen tulosaluetta johtaa hallintojohtaja.

Pääpaino toiminnassa vuonna 2022 oli Savilahden ja Toivalan kampusten rakennushankkeiden loppuunsaattaminen.

Kuntayhtymän strategian päivittäminen aloitettiin syksyllä 2022. Näkemyksiä on kerätty sidosryhmiltä ja kumppaneilta mm. kuntayhtymän vahvuuksista ja tulevaisuuden kuvasta. Niiden pohjalta pidettiin omat työpajat sekä yhtymävaltuustolle että yhtymähallitukselle, missä määriteltiin kuntayhtymän strategisia oletuksia vuoden 2027 loppuun. Tukipalvelujen henkilöstöä on keskeisesti mukana strategian valmistelutyössä. Työ jatkuu vuoden 2023 puolella.

Tukipalvelujen tulosalueella palvelut tuotettiin kuudessa osaamispoolissa sekä hallinnossa ja strategiantuessa, joilla kaikilla on tärkeitä tehtäviä koko kuntayhtymän toiminnan kannalta. Osaamispoolien toimintaa on avattu tilinpäätöksessä pooleittain.

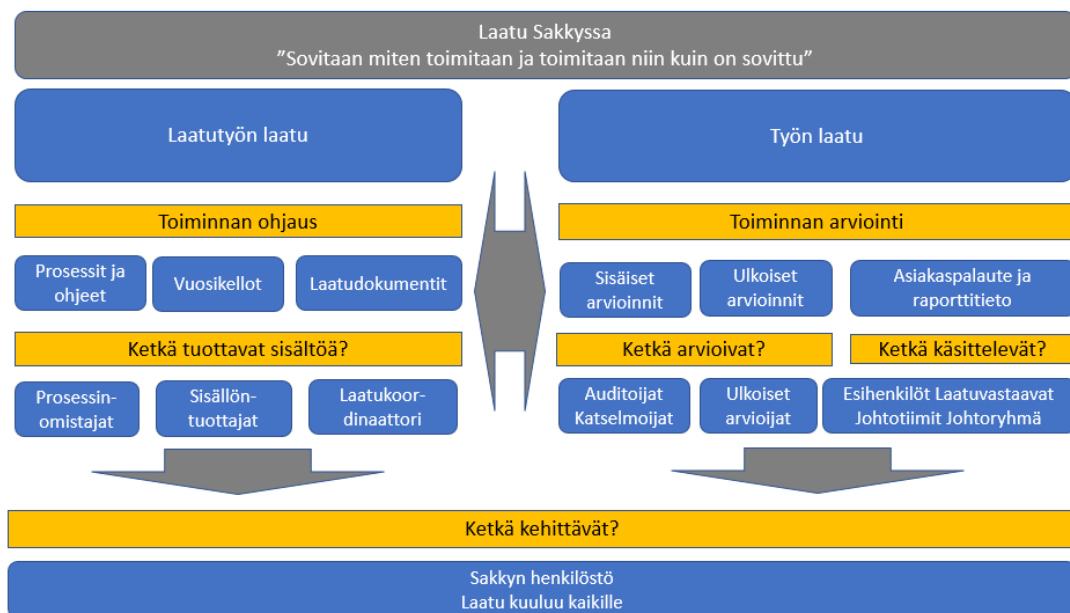
Sähköisen arkistointijärjestelmän hankinnan suunnittelua, käynnistämistä ja toteutusta on valmisteltu vuoden 2022 aikana. Projekteissa on ollut odotettua enemmän määrittelemistä ja itse ohjelmistohankinnat, ja ohjelmistojen käyttöönottoja on siirtynyt vuodelle 2023.

Uuden henkilöstö- ja palkkajärjestelmä Mepcon käyttöönotto aloitettiin kesäkuussa 2022. Vuonna 2022 keskityttiin tietojen konversion määrittelyyn Populuksesta (nykyinen järjestelmä) Mepcoon. Ohjelmiston käyttö siirtyi vuoden 2023 alkuun. Käyttöönottoprosessia ei kuitenkaan saatu toteutettua suunnitellusti muun muassa erilaisten esiin tulleiden tietojärjestelmien yhteensopivuushaasteiden johdosta. Kuntayhtymässä on katsottu järjestelmän käyttöönotossa esiin tulleiden haasteiden johdosta, että järjestelmän tuotantokäyttöön saamiseen liittyy siinä määrin merkittävää epävarmuutta ja riskejä, että käyttöönottoprojekti on katsottu tarkoituksenmukaiseksi keskeyttää tässä vaiheessa. Purkamisesta on laadittu sopimus.

Perehdyttämisprosessia kehitettiin ja siihen liittyvää materiaalia lisättiin ja päivitettiin Moodleen, virtuaaliseen oppimisympäristöön. Talousosaamista on vahvistettu osana esihenkilötyötä osaamispoolille ja henkilöstölle. Raportointiohjelma RapSa toimii hyvänä työkaluna talousosaamisen kehittämiseen ja osaamisen tukemiseen.

Tietovaraston toiminnan varmistamiseen on neuvoteltu Istekki Oy:n kanssa yhteistyökuviota.

Helmikuussa otettiin käyttöön uusi laadunhallintajärjestelmä, joka koostuu toiminnanohjausjärjestelmä IMS:istä ja intrasta. Intran rakenne pohjautuu toiminnanohjausjärjestelmään. Laatutyön ja laadukkaan laatu-prosessien mukaisen toiminnan jalkauttaminen on vielä vaiheessa, ohessa toimintakuvaus (kuva 15).

Kuva 15. Kuvaus Sakkyn laatutyöstä.

Prosessikuvaukset, niihin liittyvät ohjeet ja käsikirjat on viety toiminnanohjausjärjestelmään (IMS). Kuvausten laatua on varmistettu yhteistyössä prosessin omistajien kanssa. Opetus- ja kulttuuriministeriön laukupalkintokilpailussa Savon koulutus kuntayhtymä sijoittui neljän parhaan joukkoon ja sai kunniamaininnan oppilaitoksissaan toteuttamastaan ekologisesta kestävästä kehityksestä.

Uudella ennakoitavilla pyritään entistä paremmin tunnistamaan toimintaympäristön heikot signaalit, muutokset ja asiakkaiden muuttuvat tarpeet. Osana uudistamistyötä pidettiin sidosryhmille tulevaisuustyöpajoja. Kehitetty ennakoitavallisuus on tarkoitus ottaa käyttöön kuntayhtymässä vuoden 2023 aikana. Päivitetty tieto ennakoitavista löytyy intran ennakoitavuuksilta.

Strategian tuen tiimi suunnitteli ja koordinoi ympäristövastuun ohjelman toteutusta, tavoitteita ja toimenpiteitä sekä kestävä kehityksen sertifiointiprosessia, osaamispoolikohtaisia itsearvioita, tulosten käsittelyä ja kehittämissuunnitelmien koordinoitua. Pääpaino ohjelmassa oli ilmastovastuullisuus.

Kestävä kehityksen sertifioinnin edellyttämät itsearviointitoteutettiin oppimispalveluissa osaamispoolitain ja johdon kanssa vuosien 2021–2022 aikana. Näiden itsearvioitien pohjalta määriteltiin poolikohtaiset ja kuntayhtymätasoiset kehittämistavoitteet ja toimenpiteet. Tukipalvelujen osalta itsearvioita ei ole tehtyjen linjausten mukaisesti tehty eikä myöskään ole laadittu erillisiä ympäristövastuullisuuden osaamisluopauksia. Itsearviointien on todettu olevan tällä hetkellä vaiheessa. Kuntayhtymän henkilöstöstä 58 % on suorittanut Kestävä kehitys perustason -kurssin tavoitteen ollessa 50 %.

Toivalan kampuksen rakentamisen tavoite on ollut, että toiminta saadaan samalle kampukselle ja vuokratoimistoista voidaan luopua. Uusi halli rakennettiin Toivalan kampuksen yhteyteen. Käyttöönotto ja vastaanotto tarkastus pidettiin 22.12.2022. Projektilla oli varattu 1,3 miljoonaa euroa. Kokonaisuudessaan hallin kustannukset olivat noin 1,4 miljoonaa euroa. Rakennusprojekti viivästyi muuttuneiden suunnitelmien ja materiaalitilauksien viivästymisen takia.

O-rakennuksen piha-alueen saattaminen kuntoon on suunniteltu tehtäväksi puutarhapuolen opiskelijatyoinä.

Lämpökeskuksen hakesiilo vaihdettiin pellettisiiloksi toiminnallisten syiden takia.

Siirtyminen Toivalan kampukselle saatiin pääosin valmiiksi vuoden 2022 loppuun mennessä. Oppimisympäristö ja työskentelytilat ovat pääosin hyvässä kunnossa.

Savilahden kampuksen rakentaminen aloitettiin vuonna 2019. Vastaanottotarkastus pidettiin 30.9.2022. Muutto Presidentinkadulta Hehkukadulle tapahtui vaiheittain ja valmistui vuoden loppuun mennessä. Kampuksen rakennusajan sähkö- ja LVI- töiden viivästyminen A-rakennuksen osalta sekä automaalaamon toimintatarkastusten seuranta jatkuu vuoden 2023 puolelle ja vaatii pitkäjänteistä otetta.

Ravintolan koneet ja laitteet tulivat ajallaan, paitsi ravintola Loisto, jonka valmistuminen siirtyi usealla viikolla. Ravintolapalvelut aloittivat kampuksella 1.8.2022. Uusi kampus on rakennettu Joutsen -merkin kriteerien mukaisesti. Oppilaitosrakennukset ovat energialuokkaa A. Lämmitys tapahtuu kaukolämmöllä ja kaukojäähdytyksellä. Lisäksi katolle on asennettu aurinkosähköjärjestelmä ja valaistus on tarveohjattua. Rakennusautomaatiojärjestelmä seuraa rakennuksen olosuhteita yksityiskohtaisesti antaen tarkkaa tietoa esimerkiksi sisäilmaolosuhteista ja tilojen käyttöasteista.

Rakennuksissa käytetyt materiaalit ja kemikaalit ovat tarkastettuja ja täyttävät ympäristö- ja terveysvaatimukset, jolloin rakennuksella on alhaiset päästöt. Uuden kampuksen rakentamisen hiilijalanjälki on laskettu.

Kampuksen toiminnassa on huomioitu lajittelumahdollisuudet sekä jätteen syntyypaikassa että jättepisteessä. Rakentamisen aikana työmaan jätteiden kierrätettävyyden tavoite oli 70 %. Huomiota on kiinnitetty muun muassa kierrätykseen, hankintoihin ja kiinteistöautomaation (valaistuksen, lämmityksen ja ilmanvaihdon ohjaus) hyödyntämiseen.

Tukipalveluiden tulokortti	Tavoite	Toteuma 31.12.2022	Poikkeama
Toimintatuotot (M€, ulk. ja sis.)	21,7	21,8	+0,1
Tilakustannukset toimintatuotoista (%)	9,6	9,5	-0,1
Asiakastyytyväisyys	3,8	4,0	+0,2
Työolobarometri	3,8	4,0	+0,1
Henkilöstön koulutus/htv (%)	1,0	2,3	+1,3

Taulukko 18. Tukipalveluiden tulokortti.

Tukipalveluiden talousarvion toteutuminen

Tukipalveluiden vuoden 2022 talousarvio oli laadittu siten, että talousarvioon oli budjetoitu talousarviomuutoksen jälkeen toimintatuottoja 21,645 milj. euroa (tuottoihin sisältyy sisäisiä hallintopalveluja 7,668 milj. euroa). Toimintakuluja yhteisille palveluille oli budjetoitu talousarvioon 19,687 milj. euroa.

Toimintatuotot toteutuivat -0,151 milj. euroa yli talousarvion toteuman ollessa 21,796 milj. euroa (toteuma-% 100,7). Toimintakulut olivat -0,563 milj. euroa alle talousarvion, toteuman ollessa 19,124 milj. euroa (toteuma-% 97,1). Toimintakatteeksi muodostui toimintatuottojen ja toimintakulujen jälkeen 2,672 milj. euroa (tavoitteen ollessa 1,958 milj. euroa)

Tukipalveluiden tulosalueen osalta sitovuustaso yhtymähallitukseen nähden oli talousarviomuutoksen jälkeen alijäämä -5,246 milj. euroa, toteuma alijäämä -4,138 milj. euroa. Alijäämä on -1,107 milj. euroa parempi kuin talousarviossa.

	Tavoite	Toteuma 31.12.2022	Poikkeama
Toimintatuotot	21 645 047	21 796 339	-151 352
Toimintakulut	-19 686 986	-19 123 953	-563 033
Toimintakate	1 958 061	2 672 445	-714 384
Vuosikate	1 746 997	2 394 406	-647 409
Tilikauden tulos	-6 011 231	-5 247 452	-763 779
Tilikauden ylijäämä	-5 246 000	-4 138 546	-1 107 454

Taulukko 19. Ulkoiset ja sisäiset.

6.3.1. Yhteenvedot tukipalveluihin tehdyistä arviointikäynneistä

Ravintolapalvelut

Ravintolapalvelut huolehtivat opiskelijoiden ja henkilöstön hyvinvoinnista tarjoamalla ravitsemuksellisesti täysipainoisia ateriakokonaisuuksia ja kahvilapalveluita. Esimerkiksi aamuisin opiskelijoille ja henkilöstölle tarjottavalla luomupuoralla edistetään hyvinvointia arjessa. Ravintolapalveluilla on vuosittain päivitettävä ympäristöohjelma, jolle on myönnetty Ekokompassi - kestävä kehityksen sertifikaatti.

Muutto Savilahteen sujui ravintolapalveluiden osalta melko hyvin lukuun ottamatta pientä viivettä ravintolamaailman valmistumisessa. Uudet tilat ovat toimivat ja nykyaikaiset. Koneissa ja laitteissa oli pieniä ongelmia ja niissä on kolmen vuoden takuu. Henkilöstön työnkuviissa on vielä hiomista, mutta pääosin rutiinit ovat löytyneet.

Ruokaa valmistetaan jaksoissa sitä mukaa, kun on tarvetta. Tällöin ruoka on aina juuri valmistettua ja ruokahävikin osuus saadaan minimoitua. Hävikkiä analysoidaan yhdessä opiskelijoiden kanssa ja yli jäänyt ruoka myydään. Henkilöstöllä vaikuttaa olevan hyvä käsitys raaka-ainemitoituksen merkityksestä.

Ravintolapalvelujen toiminnassa näkyy innovaatio- ja kokeilukulttuuria tukeva toiminta. Opiskelijat suorittavat ensimmäisen vuoden näytön oppilaitoksen ravintolapalveluissa. Henkilöstöllä on myönteinen suhtautuminen opiskelijoiden ohjaukseen ja ravintolapalveluiden henkilöstö on käynyt työpaikkaohjaaja -koulutuksia. Alalla on kuitenkin jonkin verran myös sellaisia opiskelijoita, joille ala ei ole mieleinen, koska eivät ole päässeet omaa mielenkiintoa vastaavaan koulutukseen. Lisäksi ravintolapalveluissa on opintoaloilta ollut syksyn aikana suuria opetusryhmiä.

Päivittäin lounaalla käy 800–900 opiskelijaa. Ruokailut järjestetään porrastetusti ja se on toiminut hyvin. Uutta ravintolapalveluissa on Bistro -toiminta. Toimintakulut ovat kohonneet muun muassa kuljetuskustannusten ja raaka-aineiden hintojen nousun takia. Kustannusten nousu ei ole vaikuttanut palveluun tai valikoi- maan.

Ravintolapalveluiden jatkuvana haasteena on tiedonkulku ja ennakointi. Esimerkiksi opintoalojen ollessa poikkeuksellisesti poissa, tieto pienemmästä ruokailijoiden määrästä ei tavoita ravintolapalveluita, jolloin ruokaa valmistetaan liikaa. Henkilöstölle työn kierrätys on mieluisaa. He ovat kolme viikkoa yhdessä työtehtävissä, jonka jälkeen siirtyvät toiseen.

Ravintolapalveluiden talousarvion toteutuminen

Ravintolapalveluiden poolin osalta sitovuustaso tulosalueeseen nähden on talousarviomuutoksen jälkeen alijäämä -0,074 euroa, toteuma alijäämää -0,331 milj. euroa. Alijäämä on 0,257 milj. euroa huonompi kuin talousarviossa.

	Tavoite	Toteuma 31.12.2022	Poikkeama
Toimintatuotot	2 965 862	2 634 636	331 226
Toimintakulut	-3 030 412	-2 960 038	-70 374
Toimintakate	-64 550	-325 622	260 852
Vuosikate	-64 550	-325 622	261 072
Tilikauden tulos	-73 561	-330 509	256 949
Tilikauden ylijäämä	-73 561	-330 509	256 949

Taulukko 20. Lähde: TANE

Henkilöstöpalvelut

Työkyvyn tukeminen on osa henkilöstösuunnitelmaa. Työpaikan toimintakäytännöt työkyvyn tukemiseksi on sovittu yhteistyössä henkilöstön ja työterveyshuollon kanssa. Työkykyä ja työhyvinvointia tuetaan monilla tavoilla.

Tiivis ja aktiivinen yhteistyö toimii työterveyshuollon yhteyshenkilöiden, työsuojelun, henkilöstöpäällikön ja työhyvinvointisuunnittelijan kesken. Lakisääteisten palvelujen lisäksi tarjolla on muun muassa Mielen chat ja mielen sparrin, lyhytpsykoterapiapalvelut, työfysioterapeutin, työterveyspsykologin, ravitsemusterapeutin palvelut sekä influenssa- ja koronarokotukset ja esihenkilöiden sparraava toimintamalli.

Aivotyö sujuvaksi Sakkyyssä -hankkeen lähtökohtana on uusien toimitilojen ja toimintakulttuurin muutoksessa sisällyttää kognitiivinen ergonomia osaksi työtapojen muutosta ja uudistusta sekä kehittää organisaatiokulttuuria uudistamalla toimintatapoja aivotyöystävällisemmäksi. Hankkeessa huomioidaan työkaaren eri vaiheet ja pyritään juurruttamaan kognitiivinen ergonomia osaksi organisaatiokulttuuria hyödyntämällä omia, Työterveyslaitoksen valmentamia aivotyön asiantuntijoita, aivotyöagentteja.

Aivotyöagenttien valmennus sisälsi tietoa aivotyöstä, aivotyön vaatimuksista, kuormitustekijöistä ja innostuksen lähteistä. Aivotyöagentit on valmennettu kehittämään ratkaisuja sujuvaan aivotyöhön kognitiivisen ergonomian keinoin. Vapaaehtoisia agentteja ei ole riittävästi.

Työkykyä ja -hyvinvointia on kehitetty jatkuvana prosessina. Vuoden 2022 aikana tätä on toteutettu TAHTO työkykyjohtamisen mallin mukaisesti. Työkaluina toimivat muun muassa RapSa, TOB työolobarometri, Kuu-kausifiilis-mittaus, kehityskeskustelut ja Terveystalon HR-Sirius ja Suunta-palvelu (=työterveysyhteistyön raportointi sairauspoissaolojen sekä kustannusten osalta).

Henkilöstöhallinnon varahenkilöjärjestelmän puuttuminen yllättävien tilanteiden varalta koetaan riskinä. Henkilöstöön liittyen rekrytointiprosessin eri vaiheita pitäisi avata ja tarkentaa, jotta kaikki prosessiin kuuluvat muutokset tulisi huomioitua ja kirjattua.

Henkilöstöpalveluiden talousarvion toteutuminen

Henkilöstöpalveluiden poolin osalta sitovuustaso tulosalueeseen nähden on talousarviomuutoksen jälkeen alijäämää -0,160 milj. euroa, toteuma on ylijäämää 0,052 milj. euroa. Ylijäämä on 0,212 milj. euroa parempi kuin talousarviossa.

	Tavoite	Toteuma 31.12.2022	Poikkeama
Toimintatuotot	1 302 005	1 378 959	-76 954
Toimintakulut	-1 303 005	-1 326 949	24 944
Toimintakate	0	52 010	-52 009
Vuosikate	0		0
Tilikauden tulos	-160 000	52 010	-212 009
Tilikauden ylijäämä	-160 000	52 010	-212 009

Taulukko 21. Lähde: TANE

Tilapalvelut

Tilapalvelujen osaamispoolin tehtävänä on järjestää laadukkaat tilat koulutuksen järjestäjän perustehtävän toteuttamiseksi.

Tilapalvelujen osaamispoolin toiminta on muutoksessa, kun vastuualueella on alkanut uusi aika. Käytössä on uudet modernit tilat, laitteet ja kalusteet. Uudessa toimintaympäristössä on huomioitava uudella tavalla tiedonkulku, tiedottaminen, osaamisten jatkuva päivittäminen, henkilöstöressurssin mitoittaminen suhteessa vastualueen kokoon, kustannustehokkuuden ja kulutustietojen seuranta ja raportointi, kriisi- ja varatoimintasuunnitelmat, yllättäviin ja ennakoimattomiin tapahtumiin varautuminen ja vararesurssit, tekninen ja kiinteistöverollinen valvonta jne.

Tiimien erilaisten työsisältöjen takia on koettu parempana pitää henkilöstön työpalavereja myös erikseen asiantuntijoiden, vahtimestareiden ja kiinteistöhoitajien kesken. Henkilöstöressursseissa on ollut väsymistä investointihankkeiden takia. Henkilöstön työtehtäviin liittyviin asioihin pitää kiinnittää enemmän huomiota muutostilanteissa.

Savilahden uuden kampuksen rakentajan YIT:n aliurakoitsijan kanssa on ollut hankaluutta projektin loppuvaiheessa. Muutto Savilahteen onnistui kokonaisuutena hyvin. Muuton organisoinnissa ilmeni joitain hankaluuksia.

Energia -asioihin keskitytään edelleen. Mahdollisten sähkökatkojen osalta kampuksella on tehty testauksia, C- ja B-rakennusten osalta, jotta ne toimisivat tarvittaessa varavirtakontilla.

Opiskelijoiden tekemät rakennushankkeet ovat olleet haasteellisia. Rahat ja aikataulut tuplaantuvat ja joudutaan kutsumaan alihankkijoita suorittamaan työ loppuun.

Tilapalveluiden toiminnassa huomioidaan ympäristövastuu ja kestävä kehitys. Tarpeetonta irtainta on myyty Kiertonetin kautta. Energiaa on säästetty ja sitä tuotetaan omana tuotantona omalla aurinkovoimalla. Uudet energiantuotantomuodot ovat hyvä asia ja sitä kautta käytännön tieto välittyy myös opiskelijoille.

Tilapalveluiden talousarvioin toteutuminen

Tilapalveluiden osaamispoolin osalta tulosalueeseen nähden sitova tavoite on tilikauden alijäämä (talousarviomuutoksen jälkeen -4,824 milj. euroa), tilikauden toteuma alijäämä -4 322 milj. euroa. Alijäämä on -0,502 milj. euroa parempi kuin talousarviossa.

	Tavoite	Toteuma 31.12.2022	Poikkeama
Toimintatuotot	12 138 189	12 261 648	-123 459
Toimintakulut	-9 571 429	-9 629 138	-122 289
Toimintakate	2 386 761	2 632 510	-245 749
Vuosikate	2 006 697	2 211 377	-204 680
Tilikauden tulos	-5 582 520	-5 425 594	-156 926
Tilikauden yli-/alijäämä	-4 824 289	-4 321 863	-502 426

Taulukko 22. Tilapalvelut ulkoiset+sisäiset. Lähde: TANE

7. Henkilöstö

Henkilöstö on kuntayhtymän tärkein, arvokkain ja merkittävin resurssi, joka on koulutuskuntayhtymän kaiken toiminnan kriittisin menestystekijä. Organisaatiokulttuurin kehittämistä jatkettiin vuonna 2022 päivittämällä kuntayhtymän strategia koko henkilöstön osallistuminen mahdollistamalla.

Savon koulutuskuntayhtymän strategiassa 2022 luvataan henkilöstölle tukea palvelulupausten toteuttamisessa, mahdollistetaan osaamisen kehittäminen, tarjotaan terveellinen ja turvallinen sekä nykyaikainen työympäristö. Lisäksi luvataan avointa johtamista, joka on tasapuolista ja vuoropuhelua edistävää. Ennakointityön systematisointi ja ennakoinnin toimintamallin uudistamistyö aloitettiin vuonna 2022. Uuden ennakoinnin toimintamallin pyrkimyksenä on entistä paremmin kyetä tunnistamaan kuntayhtymän toimintaympäristössä mahdollisesti havaittavia ns. heikkoja signaaleja ja muutostuulia sekä asiakkaiden muuttuvia osaamistarpeita.

Henkilöstön työhyvinvointi

Työhyvinvointia kehitetään yhteistyössä henkilöstön, esihenkilöiden, henkilöstöpalvelujen, työsuojelun ja työterveyshuollon kesken. Tulevien vuosien painopisteenä on henkilöstön työkyvyn tukeminen ja ylläpitäminen läpi työkaaren. Erityishuomio on henkilöstön ja esihenkilöiden työssä jaksamisessa sekä mielenterveyden tukemisessa. Työnantajan arjen johtamiseen kuuluu seurata henkilöstön työkykyä työkykyjohtamisen ohjauksryhmässä. Työhyvinvointi on laaja kokonaisuus alkaen turvallisuudesta, työturvallisuudesta, työsuojelusta, erilaisten henkilöstöriskien arvioinnista päätyen aina yhteistyöhön työterveyshuollon ja asianomaisten viranomaistahojen kanssa.

Työolobarometrin tulokset	2020	2021	2022
Työnkehittävyys	3,65	3,70	3,82
Esihenkilötyö	3,71	3,82	3,99
Ergonomia	3,72	3,74	4,17
Optimaalinen kuormitus	3,37	3,37	3,66
Työkyky	4,01	4,01	4,13
Tiedonkulku ja vuorovaikutus	3,37	4,46	3,58
TOB vastaajat, kpl ja vastaus-%	557 / 76 %	573 / 76 %	614 / 80 %

Taulukko 23. Työolobarometrin tulokset.

Kuntayhtymässä on monia toimintatapoja työhyvinvoinnin kehittämisessä. Tällaisia ovat esimerkiksi strateginen kehittämistiimi OHO (Osaava, Hyvinvoiva ja Osallistuva henkilöstö), jonka tehtävänä ja tavoitteena on esimerkiksi henkilöstön työhyvinvoinnin edistäminen ja sovittujen menettelytapojen toteuttaminen, TAHTO-työhyvinvointiohjelman toteuttaminen, sovittujen toimintamallien vakiinnuttaminen, henkilöstön työelämävalmiuksien ja -osaamisen kehittäminen sekä esihenkilötoiminnan kehittäminen. OHO-kehittämistiimi on määritellyt TAHTO työkykyjohtamisen-mallin, joka löytyy henkilöstökertomuksesta 2022, sivu 12.

Vuonna 2022 tavoitteena oli ennaltaehkäistä työstä johtuvia työ- sekä työmatkatapaturmia. Sairauspoissaolot ja tapaturmat vähenivät vuonna 2022. Kestoaikoja tarkasteltaessa lyhyet työstä poissaolot lisääntyivät 1–10 päivää luokissa. Kustannukset taulukossa 24 ovat työterveyshuollosta saatuja tietoja.

Sairauspoissaolot, vuosi	2020	2021	2022
Kalenteripäivää/htv koko henkilöstö	13,0	12,4	12,1
Ennaltaehkäisevän hoidon kustannukset, eur	318 652	351 949	312 569
Sairaanhoidon kustannukset, eur	136 439	154 512	178 628
Työtapaturmat koko henkilöstö, kpl	7	3	3

Taulukko 24. Työterveyshuollon ilmoittamat sairauspoissaolot, sairaus- ja ennaltaehkäisevän sairaudenhoidon kustannukset

Henkilöstön osaamisen kehittäminen

Nykyajan työn vaatimukset ja osaamistarpeet edellyttävät monenlaista henkilöstön osaamisen kehittämistä. Tällaista on esimerkiksi organisaatio-osaaminen, ammatillinen osaaminen, yhteistyö-, tiimityö- ja valmennus- sekä digiosaaminen. Henkilöstön osaaminen ja sen jatkuva kehittäminen ovat keskeinen osa strategista johtamista ja organisaation kestäväen tulevaisuuden rakentamista. Jokaisella henkilöstöön kuuluvalla on vastuu oman osaamisensa kehittämisestä ja ajankohtaisen työssään tarvittavan tiedon hankkimisesta. Savon koulutuskuntayhtymässä henkilöstön osaamisen kehittäminen on kirjattu koulutussuunnitelmaan ja yksilökohtaisiin kehittämissuunnitelmiin. Henkilöstön osaamisen kehittämistä tarkastellaan kehityskeskustelujen yhteydessä.

Osaamisen kehittämiseen liittyivät Askelmerkit-henkilöstökoulutukset, jotka ovat ajankohtaiskatsauksia Teamsin välityksellä pari kertaa kuukaudessa. Vuonna 2022 koulutuksissa käsiteltiin esimerkiksi opiskelija-huoltoa, kaksoistutkintojen toteutusta, RapSa-palvelua, HOKS-viikkoa, TUVA-koulutusta, maahan muuttaneiden palveluja, treeniohjelmoja ja opiskelijakuntatoimintaa.

Opetus- ja ohjaushenkilöstölle järjestettiin koulutusta esimerkiksi aiheesta Ajankohtaista työelämässä oppimisesta. Koulutus sisälsi perehdytystä sopimuksiin, työelämässä oppimisen ennakkointia, yrityspalvelujen toimintaa sekä työelämä- ja opiskelijapalautteiden hyödyntämistä.

Ammattiosaajat maailmalta (AMOS) -hanke oli maahanmuuttajien ammatillisen koulutuksen kehittämissuunnitelman eri alojen toimijoiden kanssa. Syksyn 2022 aikana hanke järjesti kahden tunnin koulutuksia aiheista opiskelijana maahan muuttanut ja selkeää suomea opetuksessa. Esihenkilöille oli POSI positiivisen johtamisen valmennus, jolla pyrittiin kehittämään positiivista johtamista ja organisaation tutkimustietoon perustuvaa positiivista organisaatiokulttuuria.

Savon koulutuskuntayhtymän henkilöstön eläköitymisen huiput osuvat vuosien 2025 ja 2029 välille. Henkilöstöstä eläköityy vuosittain keskimäärin 20 henkilöä.

Työsuojelu ja työturvallisuus

Työsuojelu on osa perehdyttämistä. Työsuojelu osallistuu henkilöstön työhyvinvoinnin kehittämiseen yhteistyössä henkilöstöpalveluiden kanssa.

Kuntayhtymän työyhteisön asioissa henkilöstö toimii yhteistoiminnassa pyrkien vahvistamaan omalta osaltaan keskinäistä luottamusta ja edistämään avoimen vuorovaikutteisen ilmapiirin kehittämistä. Yhteistoiminnan osapuolia ovat kuntayhtymä työnantajana ja sen palveluksessa oleva henkilöstö. Henkilöstöä edustavat luottamusmiehet ja työsuojeluvaltuutettu. Kuntayhtymän yhteistoimintaryhmässä oli 16 henkilöä ja ryhmä kokoontui vuonna 2022 kuusi kertaa.

Työyhteisön kehittämiseen on käytössä aloitetoimintamalli, Jatkuvan kehittämisen palautekanava, jonka kautta jokainen voi tehdä aloitteita, kehittämissuunnitelmia tai reklamaatioita.

Henkilöstömäärä 31.12.2022 oli 756 henkilöä, jossa muutosta edelliseen vuoteen on +3 henkilöä. Henkilöstöstä 90,1 % oli vakinaisia ja 9,9 % määräaikaisia. Tuloslaskelman mukaan henkilöstökulut olivat 46,525 milj. euroa vuonna 2022 (44,513 milj. euroa vuonna 2021). Vuonna 2022 vakituisen palvelussuhteen aloitti 90 henkilöä ja vakituinen työ- tai virkasuhde päättyi 59 henkilöltä, joista 22 eläköityi ja 37 työsuhteeseen päättyi muista syistä (irtisanoutuminen, irtisanominen). Vakituisen henkilöstön vaihtuvuus oli 4,1 %.

Työhyvinvointia ja johtamista on kehitetty työolobarometrin tulosten pohjalta laadituilla kehittämissuunnitelmillä. Työhyvinvoinnin mittari on työolobarometri (TOB). Mittarille on asetettu valtuustotasoinen sitova tavoite 3,7 ja tavoite saavutettiin ja ylitettiin. TOB-kyselyyn vastasi 573 henkilöä ja vastausprosentti oli 80. TOB-kyselyn tuloksia on esitetty taulukossa 17 aikajanaalla 2016–2022. TOB-tulokset ovat olleet kolmen ja neljän välillä, asteikolla 1–5.

8. Opiskelijat

Kuntayhtymän opiskelijamäärät vuonna 2022 nousivat yli tavoitteen. Opiskelijavuositoteuma oli 6535, mikä on 534 opiskelijavuotta yli tavoitteen. Edellisestä vuodesta nousua oli 220 opiskelijavuotta.

AMIS-opiskelijapalautteen mukaan aloittavat opiskelijat ovat erityisen tyytyväisiä siihen, että opinnot on päästy aloittamaan sopivassa aikataulussa ja opiskeluympäristö koetaan turvalliseksi. Palautteen mukaan opiskelijat ovat muutoinkin keskimäärin erittäin tyytyväisiä opintojen aloitusvaiheeseen. Päätökyselyn vastausaktiivisuus oli 52 % ja keskiarvo väittämään ”Olen tyytyväinen saamaani koulutukseen” oli 4,38. Opiskelijat ovat tyytyväisiä opintojen henkilökohtaistamiseen ja siihen, että opintoja voi suorittaa joustavasti eri oppimisympäristöissä saaden laadukasta opetusta ja ohjausta. Päätökyselyn tulokset ovat erinomaiset, mutta opiskelijoiden vastausaktiivisuudessa on kirittävä.

Opiskelijoiden osallisuuden toteutumiseksi tärkeintä on opiskelijoiden osallistuminen omien opintojensa suunnitteluun HOKSin eli henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman muodossa. HOKSissa opiskelijalle valitaan hänen opintonsa ja niiden osaamisen hankkimistavat ja ympäristöt. HOKSien laatua ja toteutumista seurataan opiskelijakyselyiden lisäksi sisäisen auditoinnin ja raporttien avulla.

Tutoropiskelijoita koulutettiin tehtäviinsä yhteisesti ja aloittain. Opiskelijoiden aktiivisuus tutoropiskelijatoimintaan lisääntyi hieman.

Opiskelijakunta

Opiskelijakuntatoiminta on aktivoitunut ja kehittynyt edellisiin vuosiin nähden. Salkku ry:n hallitukseen kuului vuoden 2022 aikana yhteensä 25 jäsentä, hallitus kokoontui 12 kertaa. Alajaostoihin eli kampustiimeihin kuului yhteensä 44 opiskelijaa eri aloilta ja kampuksilta

Tärkeimpänä tavoitteena oli aktivoida opiskelijakunnan toiminta, koota toimiva hallitus ja ohjata yhdistystoiminta ajan tasalle sekä aktivoida opiskelijoita toimimaan oman kampuksensa opiskelijoiden hyväksi. Lisäksi tavoitteena oli selkeyttää opiskelijoille erilaiset vaikutusmahdollisuudet oppilaitoksella.

Tavoitetta opiskelijoiden aktivoinnista omilla kampuksillaan edistettiin perustamalla kampustiimit Toivalan, Iisalmen, Varkauden ja Savilahden kampuksille. Lisäksi yhdistyksen hallituksessa on vähintään kaksi jäsentä jokaiselta kampukselta, mikä osaltaan lisää kampusten välistä yhteistyötä. Opiskelijakunnan näkyvyyttä on lisätty järjestämällä mm. kahvitarjoiluja kampuksilla, markkinoimalla toimintaa uusille opiskelijoille ja kutsuamalla heidät kampustiimeihin sekä yhdistyksen syyskokoukseen.

Opiskelijakunnalle viestittiin Salkku ry:stä monipuolisesti eri tavoin ja on hienoa, että viestinnässä huomioidaan myös ne opiskelijat, jotka eivät käytä sosiaalista mediaa. Opiskelijoiden vaikutusmahdollisuuksia on lisätty perustamalla kuntayhtymän verkkosivuille Salkku ry:lle oma sivu, josta on pääsy nimettömään aloitelaatikkoon. Henkilöstön tietoisuutta opiskelijakunnan toiminnasta on lisätty kertomalla siitä Askelmerkit-koulutuksessa ja vuodesta 2022 laaditussa uutiskirjeessä, joka on mennyt opiskelijoille ja henkilöstölle.

Opiskelijoiden yhteisöllisyyttä on vahvistettu järjestämällä tapahtumia ja muuta toimintaa kampuksilla myös yhdessä muiden toimijoiden kuten esimerkiksi henkilöstön ja seurakunnan kanssa. Elokuussa lukukausi aloitettiin julistamalla Koulurauhan julistus ensimmäistä kertaa kuntayhtymässä.

Opiskeluun soveltumattomuuteen ratkaisuja tekevässä toimielimessä (SORA-toimielin) on toiminut Salkku ry:n edustus, ja hallituksen jäseniä on ollut mukana kampusten Hyvinvointiryhmissä. Lisäksi lukiossa opiskelijoilla on edustus oikeus opettajainkokouksissa. Kampus- ja alakohtaisena osallisuuden muotona toimivat koulutuspäälliköiden ja ryhmäedustajien sekä lukion johtajan ja luokkien puheenjohtajien tapaamiset. Lisäksi on ehdotettu, että korona-aikaa edeltävät yhteistyömuodot johtoryhmän ja Salkun hallituksen kesken

otetaan taas käyttöön. Yhteistyöhön on kuulunut, että Salkku ry:n hallituksen puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajalla on mahdollisuus osallistua johtoryhmän kokouksiin muutaman kerran vuodessa. Epäselväksi kuitenkin jää, onko tämä käytännössä toteutunut.

Opiskelijoiden vaikutusmahdollisuuksia on lisätty keräämällä hallituksen kautta opiskelijoiden kokemuksia vuodesta 2021 osaksi Savon koulutuskuntayhtymän toimintakertomusta. Opiskelijakunnan hallitus on käynyt vuoropuhelua myös turvallisuuspäällikön kanssa. Lisäksi opiskelijakunta on edistänyt opiskelijoille tärkeitä asioita oppilaitoksen sisällä kuten esimerkiksi vienyt viestiä edullisemman parkkeerauksen järjestämisen sekä lisäroskakorien puolesta. Hallituksen varapuheenjohtaja valittiin Osku ry:n liittohallitukseen.

SUOSITUS 6:

Tarkastuslautakunta suosittelee opiskelijoiden vaikutusmahdollisuuksien tarkastelua ja opiskelijoiden näkemysten suorempaa hyödyntämistä. Lisäksi opiskelijajäsenten läsnäolo-oikeuden tarkempi määrittely johtoryhmän kokouksiin on tarpeen.

9. Vuoden 2021 arviointikertomuksen johdosta tehtyjen toimenpiteiden arviointi

Yhtymävaltuusto on käsitellyt tarkastuslautakunnan vuoden 2021 arviointikertomusta 7.6.2022 kokouksessaan (§ 10) ja pyytänyt yhtymähallituksen selvityksen tarkastuslautakunnalle ja edelleen yhtymävaltuustolle syyskuun 2022 loppuun mennessä. Yhtymähallitus on antanut vastineen 2.9.2022 (§ 105). Antamassaan selvityksessä yhtymähallitus on huomionnut tarkastuslautakunnan vuoden 2021 arviointikertomuksessa esille tuomia asioita.

Tarkastuslautakunta on koonnut alla olevaan taulukkoon arviointihavaintojaan aikaisemmilta arviointivuosilta. Lautakunta seuraa havaintojen perusteella tehtyjä toimenpiteitä.

Asia	Arviointivuosi	Toimenpiteet aloitettu	Toimenpiteet toteutettu	Lisätietoja
Tytäryhteisölle tulisi määritellä riittävän haastavat ja selkeät tavoitteet ja omistajan tahtotila siten, että ne tukevat kuntayhtymän päämäärien saavuttamista, ja niiden toteutumista tulisi seurata yksityiskohtaisemmin.	2019 2020	2021		Työtä on tehty.
Kone- ja tuotantotekniikka Toimintaan ja talouteen vaikuttavat tekijät sekä vastualueen työyhteisön toimivuus tulee analysoida, jotta korjaavia toimenpiteitä pystytään tekemään. On syytä olla huolissaan työntekijöiden ja esimiesten kuormituksesta ja jaksamisesta. Lisäksi alan markkinointiin ja vetovoimaisuuteen tulee kiinnittää entistä enemmän huomiota sekä lisätä edelleen verkostoyhteistyötä erityisesti peruskouluihin ja yrityksiin.	2020			YH ei ole selvityksessä ottanut kantaa vuoden 2021 arviointikertomukseen tässä asiassa.
Kestävän tulevaisuuden tekijä -visiolle tulee luoda mittaristo, jolla sen sekä kestävän kehityksen ja ympäristövastuullisuuden tuloksia voidaan mitata.	2020	2022		Ympäristöraportissa on tunnistettu ja arvioitu toiminnan suorat ympäristövaikutukset. Mittaristo ja tulevaisuuden kehitysuunnitelma on olemassa. YH ei ole selvityksessä ottanut kantaa vuoden 2021 arviointikertomukseen tässä asiassa.
Asunto-osakeyhtiö Siilinjärven Haaparinne	2012 2013 2014 2015	2014	2016	YH:n selvitys 2014 arviointikertomukseen. Toimenpiteitä jatkettu vuonna 2015. Asunto-osakkeet on myyty 2016, mutta tilannetta seurataan edelleen takausvastuiden osalta vuoteen 2026 saakka.
Opiskelijakyselyiden tulosten hyödyntäminen toiminnan suunnittelussa	2013 2015 2016 2017 2018 2019	2014	2020	YH:n selvitys 2013, 2015 ja 2016 arviointikertomukseen. Tilinpäätösasiakirjassa 2019 on otettu kantaa opiskelijakyselyiden tärkeyteen ja todettu hyvä palaute, mutta ei kuitenkaan kerrota, miten hyviä tuloksia hyödynnetään toiminnan suunnittelussa. YH:n selvitys 2019 arviointikertomukseen: ei ole ottanut kantaa vuoden 2019 arviointikertomukseen tässä asiassa. Tarkastuslautakunta seuraa tilannetta edelleen.

Työpaikkakiusaaminen	2013 2015	2015		YH:n selvitys 2014 ja 2015 arviointikertomukseen. Lautakunta seuraa tilannetta edelleen. Koulutus kuntayhtymässä on nol-latoleranssi. Tarkastuslautakunta seuraa tilannetta jatkuvasti.
Kampusten toimitilaratkaisut	2018 2019	2020 2021		Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että tilaratkaisuissa pyritään mahdollisimman pitkäjänteiseen suunnitteluun tarkoituksenmukaisuus, riskit, taloudellisuus ja asianmukainen dokumentointi huomioiden. YH:n selvitys vuoden 2019 arviointikertomukseen: suuret investoinnit ovat jatkuvan ja aktiivisen seurannan kohteena. Aiempia kokemuksia on hyödynnetty ja hyödynnetään uusien tilojen suunnittelussa, suunnittelussa alojen edustajat kiinteästi mukana, esim. haitallisten äänien kulkeutuminen käyttöön otetuissa tiloissa otettu huomioon käynnissä olevien kohteiden rakenteellisissa ratkaisuihin. Asiaa kontrolloidaan suunnitteluvaiheessa erilaisin toimenpitein. Tarkastuslautakunta seuraa tilannetta vuosittain arviointikertomuksessa. YH:n selvitys vuoden 2020 arviointikertomukseen: yhtymähallitus huomioi investoinnit jatkuvan ja aktiivisen seurannan kohteena. Suunnitellut investoinnit jatkuvat vielä vuoden 2022.
Hanketoiminta	2018 2019	2019 2020 2021		Hankkeissa määriteltävät tavoitteet, tulokset ja vaikuttavuus. YH on ottanut asiaan kantaa vastineessaan. YH:n selvitys vuoden 2019 arviointikertomukseen: hanketoiminnan tavoitteellisuutta ja kokonaisprosessia on kehitetty ja kehitetään edelleen. Tarkastuslautakunta seuraa tilannetta. Hanketoiminnan tavoitteellisuutta ja sen strategiaa tukevaa vaikuttavuutta tulee todentaa ja arvioida ja kuntayhtymän sisäiseen käyttöön tulisi laatia loppuraporttien lisäksi kutakin hanketta koskeva vaikuttavuusarviointi. YH:n selvitys vuoden 2020 arviointikertomukseen: ei ole ottanut kantaa vuoden 2020 arviointikertomukseen tässä asiassa. Tarkastuslautakunta toivoo, että yhtymähallitus huomioi tämän kehittämiskohteen.
Raportoinnin ja dokumentoinnin kehittäminen systemaattisemmaksi ja kattavammaksi	2019	2021		YH ei ole selvityksessä ottanut kantaa vuoden 2019 arviointikertomukseen tässä asiassa. YH:n selvitys vuoden 2020 arviointikertomukseen: ei ole ottanut kantaa vuoden 2020 arviointikertomukseen tässä asiassa. Tarkastuslautakunta huomioi, että järjestelmiä on kehitetty ja toivoo yhtymähallitukselta kannanottoa asiaan.
Kuntayhtymän kansainvälisyystoiminta	2019	2020 2021		YH:n selvitys vuoden 2019 arviointikertomukseen: yhtymähallituksen näkemyksen mukaan kansainvälistyminen on yksi kehitettävä osa-alue. Koronapandemian jälkeisiin toimiin tulee valmistautua niissä puit-

				teissa kuin se nyt on mahdollista romahtaneen kansainvälisen vuorovaikutuksen tason nostamiseksi vuoden 2019 tasosta. Vuoden 2021 tilinpäätöksen mukaan kansainvälisyystoimintaan on kehitetty uudistamalla kansainvälisen toiminnan hankesalkku. Tarkastuslautakunta seuraa tilannetta.
Opiskelijat (tilinpäätösasiakirjassa?)	2019	2020 2021		YH:n selvitys vuoden 2019 arviointikertomukseen: yhtymähallitus lisää opiskelijanjärjestelmää jatkossa käytettävissä olevien objektiivisten tietojen pohjalta. Tilinpäätöksessä vuonna 2021 opiskelijat on huomioitu omassa luvussaan ja opiskelijajärjestelmää on tuotu esille. Asia on edelleen kehittynyt. Tarkastuslautakunta seuraa tilannetta.

Taulukko 25. Tarkastuslautakunnan arviointihavaintojen seuranta 2017–2021

10. Tarkastuslautakunnan esitys yhtymävaltuustolle

Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2022 yhtymävaltuustolle ja esittää, että yhtymävaltuusto merkitsee sen tiedoksi ja lähettää edelleen yhtymähallitukselle tarvittavia toimenpiteitä varten, joista yhtymähallituksen tulee antaa selvitys syyskuun 2023 loppuun mennessä tarkastuslautakunnalle ja edelleen yhtymävaltuustolle.

11. Allekirjoitukset

Kuopiossa 23.5.2023

Savon koulutuskuntayhtymän tarkastuslautakunta

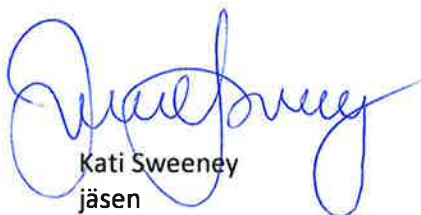
Antti Valta
puheenjohtaja

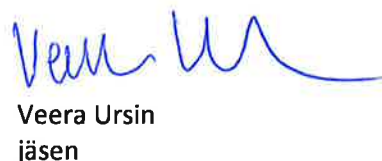
Antti Koskinen
varapuheenjohtaja

Tiina Grönlund
jäsen

Kati Sweeney
jäsen

Veera Ursin
jäsen

TARKASTUSLAUTAKUNNAN KOKOUKSET, KOULUTUKSET JA SEMINAARIT TILIKAUDELLA

Kokousaika	Asia	Arviointisuunnitelma
18.1.2022 klo 9:05 – 12:58	Kuntayhtymän vuoden 2021 tavoitteet ja niiden toteutuminen 30.11.2021 sekä kuntayhtymän ajankoh-taiskatsaus Arviointikohteena yhteisten palvelujen tulosalue Sidonnaisuusrekisteri Savon koulutuskuntayhtymän tilivelvolliset valtuus-tokaudelle 2022-2025	Kuultiin kuntayhtymän johtajaa Kuultiin hallintojohtajaa
10.2.2022 klo 9:00 – 17:14	Arviointikohteena metsän, maatalouden ja puu-tarha-alan osaamispooli, Toivala Arviointikohteena rakentamisen, sähkön ja turvalli-suuden osaamispooli, Toivala Tilintarkastajan raportti	Kuultiin henkilöstöä ja opiskelijoita Kuultiin henkilöstöä ja opiskelijoita Kuultiin tilintarkastajaa
1.3.2022 klo 9:09 – 15:57	Arviointikohteena tilapalveluiden tulosalue GITC-raportti Vuoden 2021 arviointikertomuksen valmistelua Sidonnaisuusrekisteri	Kuultiin kiinteistöjohtajaa ja tilapal-velupäällikköä Kuultiin hallintojohtajaa ja tietohal-lintopäällikköä
22.3.2022 klo 9:00 – 15:55	Tilinpäätöksen esittely Arviointikohteena oppimispalveluiden tulosalue Vuoden 2021 arviointikertomuksen valmistelua	Kuultiin kuntayhtymän johtajaa Kuultiin oppimispalveluiden tulos-alueen rehtoria Talousarvio 2020 ja taloussuunni-telma 2020-2022, tilinpäätös 2020, esitietolomakkeet ja tarkastuslauta-kunnan tekemät yhteenvedot
13.4.2022 klo 16:07 – 20.15	Vuoden 2021 arviointikertomuksen valmistelua Tarkastuslautakunnan tehtävät	Kuultiin tilintarkastajaa
21.4.2022 klo 15:15 – 20:38	Vuoden 2021 arviointikertomuksen valmistelua	Talousarvio 2020 ja taloussuunni-telma 2020-2022, tilinpäätös 2020
28.4.2022 klo 15:03 – 20:39	Vuoden 2021 arviointikertomuksen valmistelua	Talousarvio 2020 ja taloussuunni-telma 2020-2022, tilinpäätös 2020

5.5.2022 klo 15:01 – 20:32	Sidonnaisuusrekisteri Sivutoimiluvat ja -ilmoitukset Vuoden 2021 arviointikertomuksen valmistelua	Talousarvio 2020 ja taloussuunnitelma 2020-2022, tilinpäätös 2020
19.5.2022 klo 9:00 – 16:15	Tilintarkastajan tarkastusraportti 2021 Tilintarkastuskertomus vuodelta 2021 Vuoden 2021 arviointikertomuksen valmistelua Arviointikertomuksen hyväksyminen ja allekirjoittaminen Tilinpäätöksen ja vastuuvapauden käsittely	Kuultiin tilintarkastajaa
30.5.2022 klo 16:15 – 18:14	Vuoden 2021 arviointikertomuksen luovutus yhtymävaltuuston puheenjohtajalle, yhtymähallituksen puheenjohtajalle ja kuntayhtymän johtajalle Tarkastuslautakunnan ja tilintarkastuksen talousarvio vuodelle 2023 ja taloussuunnitelma vuosille 2023-2025	
15.6.2022 klo 9:23 – 16:44	Tarkastuslautakunnan itsearviointi Arviointisuunnitelman 2022-2024 päivittäminen Tarkastuslautakunnan työohjelma vuosille 2022-2023 Työohjelma 2022 Esitietolomake vuoden 2022 arviointikäynneille	
1.9.2022 klo 9:32 – 16:07	Tutustuminen Varkauden kampukseen (liiketalous, media-ala, matkailu- ja ravitseminen, hyvinvointi, kone- ja tuotantotekniikka-alat) Tilintarkastuksen työohjelma vuodelle 2022 Sidonnaisuusrekisteri Tarkastuslautakunnan koulutukset	Kuultiin henkilöstöä, opiskelijoita ja koulutuspäällikkö Hannele Auvista Kuultiin tilintarkastajaa
2.9.2022 klo 9:00 – 11.08	Tarkastuslautakunnan ja yhtymähallituksen yhteiskokous	

29.9.2022 klo 8:55 – 18:16	Yhtymähallituksen puheenjohtajiston tapaaminen Yhtymävaltuuston puheenjohtajiston tapaaminen Arviointikohde Hyvinvointi 1, Liiketalous 3/Ylisipola Sanna, Iisalmi Kuntayhtymän hallintosäännön päivitys Sidonnaisuusrekisteri-ilmoitukset	Keskusteltiin yhtymähallituksen varapuheenjohtaja kanssa Keskusteltiin yhtymävaltuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien kanssa Kuultiin henkilöstöä, opiskelijoita ja koulutuspäällikköä
6.-7.10.2022	Hallinnon ja tarkastustoimen seminaari, FCG Helsinki	
27.10.2022 klo 14.26 – 18:45	Tukipalvelujen ajankohtaiset asiat sekä toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen Yhtymähallituksen selvitys arviointikertomukseen Kuntayhtymän johdon tulosalueen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen Kuntayhtymän toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen ja ajankohtaiset asiat Tilintarkastajan väliraportti	Kuultiin hallintojohtajaa Kuultiin kuntayhtymän johtajaa Kuultiin kuntayhtymän johtajaa Kuultiin kuntayhtymän johtajaa Kuultiin tilintarkastajaa
9.-10.11.2022	Arviointiseminaari Helsingissä	
9.11.2022 klo 18:44 – 20:14	Tilintarkastajan raportointi	Kuultiin tilintarkastajaa
24.11.2022 klo 9.00 – 16:58	Arviointikohde Liiketalous, Kuopio/Ranta Anna Sidonnaisuusrekisteri Esitietolomake tukipalvelut ja kuntayhtymän johto v. 2022 arviointikäynneille ja v. 2022 arviointikertomuksen valmisteluun	Kuultiin henkilöstöä, opiskelijoita ja koulutuspäällikköä
15.12.2022 klo 9:00 – 16:16	Arviointikohteena henkilöstöpalvelut Arviointikohteena tilapalvelut Tarkastuslautakunnan ja tilintarkastuksen talousarvion toteutuminen v. 2022 Arviointikohteena ravintolapalvelut Tilintarkastajan väliraportti Verotuksen oikaisulautakunnan päätös kiinteistöveroista verovuosilta 2015-2020	Kuultiin työhyvinvointisuunnittelijaa, henkilöstösuunnittelijaa ja henkilöstöpäällikköä Kuultiin tilapalvelupäällikköä Kuultiin henkilöstöä ja ravintolapalvelupäällikköä Kuultiin tilintarkastajaa

	Yleiskustannuslisän toimeksianto Tilintarkastuksen alv-raportti	Kuultiin tilintarkastajaa
3.1.2023 klo 10:06 – 11:53	Kiinteistöverotusta koskeva valitusprosessi, toimeksiantosopimuksen hyväksyttävyyden	
19.1.2023 klo 8:50 – 13:41 klo 14:20 – 16:20	Arviointikohteena rakentaminen 3/Haataja Marko Lautakuntien yhteiskokous (Kuopion kaupungin tarkastuslautakunta)	Kuultiin opiskelijoita, henkilöstöä ja koulutuspäällikköä
9.2.2023 klo 14:04 – 18:21	Arviointikohteena tukipalvelujen tulosalue ja sen v. 2022 tavoitteet ja niiden toteutuminen Vuoden 2022 arviointikertomuksen valmistelua	Kuultiin kehityspäällikköä ja kehittämisasiantuntijaa
23.2.2023 klo 14:01 – 19:30	Yhtymähallituksen puheenjohtajan tapaaminen Arviointikohteena oppimispalveluiden tulosalue, pedagogiset ratkaisut eri oppimisympäristössä ja suunnitteluprosessi, HOKS:n liittyvien toimintojen kehittäminen Arviointikohteena tukipalvelujen tulosalue, v. 2022 tavoitteet ja niiden toteutuminen Tukipalvelujen tulosalueen v. 2023 tavoitteet ja niiden esittely Vuoden 2022 arviointikertomuksen valmistelua	Kuultiin yhtymähallituksen puheenjohtajaa Kuullaan suunnittelupäällikköä ja apulaisrehtori Esa Juvosta Kuultiin hallintojohtajaa Kuultiin hallintojohtajaa
16.3.2023 klo 15:07 – 19:02	Arviointikohteena oppimispalveluiden tulosalue: Oppimispalvelujen v. 2022 tavoitteet ja niiden toteutuminen 31.12.2022 Oppimispalvelujen v. 2023 tavoitteet ja niiden esittely Vuoden 2022 arviointikertomuksen valmistelu	Kuultiin rehtoria Kuultiin rehtoria
22.3.2023 klo 15:04 – 19:05	Kuntayhtymän johdon tavoitteiden esittely Vuoden 2022 tilinpäätöksen esittely Kuntayhtymän ajankohtaiset asiat Vuoden 2022 arviointikertomuksen valmistelu	Kuultiin kuntayhtymän johtajaa Kuultiin kuntayhtymän johtajaa Kuultiin kuntayhtymän johtajaa
5.4.2023 klo 14:08 – 18:00 (muistiokokous)	Vuoden 2022 arviointikertomuksen valmistelu	
13.4.2023 14:05 – 17:47 (muistiokokous)	Vuoden 2022 arviointikertomuksen valmistelu	

19.4.2023 14:11 – 19:44 (muistiokokous)	Vuoden 2022 arviointikertomuksen valmistelu	
9.5.2023 13.38 – 20:21	Sidonnaisuusrekisteri Sivutoimiluvat ja -ilmoitukset Tilintarkastajan tarkastusraportti 2022 Vuoden 2022 arviointikertomuksen valmistelu	Kuultiin tilintarkastajaa
23.5.2023 klo 9.00 –	Vuoden 2022 arviointikertomuksen valmistelu Tilintarkastuskertomus vuodelta 2022 Arviointikertomuksen hyväksyminen ja allekirjoittaminen Tilinpäätös ja vastuuvapauden käsittely Tarkastuslautakunnan ja tilintarkastuksen talousarvot vuodelle 2024 ja taloussuunnitelma vuosille 2024-2026	Kuultiin tilintarkastajaa Kuultiin tilintarkastajaa

Koulutukset ja seminaarit	
6.-7.10.2022	Hallinnon ja tarkastustoimen seminaari (FCG), Helsinki
9.-10.11.2022	Arviointiseminaari – Kuntien ja kuntayhtymien tarkastuslautakunnille sekä tarkastuksen ja arvioinnin viranhaltijoille (KPMG), Helsinki

KESTÄVÄN TULEVAISUUDEN TEKIJÄ

SAVON

KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ

SAKKY.FI

